

آقای دکتر موسوی

مدیر کل محترم مشارکت‌های مردمی و مسؤولیت‌های اجتماعی سازمان حفاظت محیط زیست

با سلام و آرزوی قبولی طاعات و عبادات؛

احتراما ضمن قدردانی از توجه ویژه حضرتعالی به درخواست تشکل‌های مردم‌نهاد و کنشگران فعال در حوزه محیط زیست و منابع طبیعی استان مازندران و سپاس از همکاری و همراهی آن اداره کل محترم که در سریع‌ترین زمان ممکن پیرو پیگیری‌های شورای هماهنگی شبکه ملی در خصوص آگاهی‌رسانی و تحقق حداکثری شفافیت در موضوع احداث مجتمع پتروشیمی امیرآباد مازندران در حریم تالاب میانکاله، نسبت به برگزاری نشست ویژه بررسی ابعاد این موضوع اقدام نمودید، بدینوسیله ذیلا به پیوست، مشروح کامل محتوای این نشست ویژه که عینا و بدون هرگونه دخل و تصرفی، پیاده‌سازی شده است، تقدیم حضورتان می‌شود.

همچنین در اینجا لازم است از دعوت معاون محترم آموزش و مشارکتهای مردمی سازمان و شکیبایی و مدیریت مناسب این نشست که با حضور ناگهانی نماینده محترم بهشهر در مجلس شورای اسلامی و هیأت همراه، می‌توانست زمینه‌ساز ایجاد چالش جدی در گفتگوها شود و نیز حضور معاون محترم محیط زیست انسانی سازمان در این جلسه که منجر به ابلاغ آخرین تصمیمات و نامه‌نگاری‌های مرتبط با موضوع، از سوی ایشان شد و رویکرد مناسب سازمان حفاظت محیط زیست به خاطر درک به‌موقع حساسیت‌های نهادهای مدنی و مردم و فراهم‌نمودن بستر مناسب جهت بیان دغدغه‌های بخشهای مختلف جامعه، صمیمانه تقدیر و تشکر نماییم.

ومن الله التوفيق و عليه التكلان و هو خير المستعان

با احترام دوباره

شورای هماهنگی شبکه تشکل‌های مردم‌نهاد محیط زیست و منابع طبیعی کشور

۳۰ فروردین ۱۴۰۱

محمد اله‌موتی

دبیر

رونوشت:

آقای دکتر رادان؛ معاون محترم مشارکتهای اجتماعی سازمان امور اجتماعی کشور و دبیر شورای ملی توسعه و حمایت از تشکلهای
آقای دکتر مرادی؛ معاون محترم آموزش و مشارکتهای مردمی سازمان حفاظت محیط زیست
آقای مهندس عالیخانی؛ معاون محترم محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست
آقای دکتر هنری؛ مدیر کل محترم پیشگیری‌های مردمی و مشارکتهای مدنی معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه
خانم دکتر رفیعی؛ نماینده محترم تهران، ری و شمیرانات و رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس شورای اسلامی
آقای دکتر میرزایی؛ مدیر کل محترم دفتر ترویج و مشارکتهای مردمی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور
شورای محترم عالی شبکه ملی و شورای محترم نظارت و داوری شبکه ملی
اعضاء محترم کارگروه تخصصی صنایع و معادن، کارگروه تخصصی محیط زیست دریایی و تالابها و کارگروه تخصصی آب شبکه ملی

گزارش نشست ویژه تشکلهای مردم نهاد و فعالان محیط زیستی با مدیران سازمان حفاظت محیط زیست، با موضوع «بررسی ابعاد احداث مجتمع پتروشیمی میانکاله»

چهارمین نشست کارگروه تخصصی صنایع و معادن شبکه تشکلهای محیط زیست و منابع طبیعی کشور، در روز دوشنبه ۲۲ فروردین ۱۴۰۱، به مدت ۴ ساعت، از ساعت ۱۳ تا ۱۷، طبق اطلاع رسانی قبلی و هماهنگی های انجام شده، به طور ویژه، به بررسی و تبادل نظر در خصوص ابعاد احداث و فعالیت مجتمع پتروشیمی امیرآباد مازندران، واقع در حریم شبه جزیره میانکاله، اختصاص داشت و به صورت همزمان و برخط، از طریق اتاق گفتگوی شبکه ملی در پلتفرم بومی اسکای روم، در دسترس سایر مدعوین و فعالان و کنشگران استان و کشور نیز قرار داشت.

در این جلسه که پس از پیگیری های مداوم تشکلهای مردم نهاد استان مازندران و انجام هماهنگی ها از سوی شبکه ملی تشکلهای، با تسهیلگری دکتر موسوی، مدیرکل محترم مشارکتهای مردمی سازمان حفاظت محیط زیست و به دعوت معاون محترم آموزش و مشارکتهای مردمی سازمان، آقای دکتر مرادی، برنامه ریزی شده بود، از سوی سازمان حفاظت محیط زیست، در بالاترین سطح، دو معاون و دو مدیرکل سازمان حضور داشتند. علاوه بر دکتر مرادی، مهندس عالیخانی، معاون محترم محیط زیست انسانی سازمان هم در جلسه شرکت کردند.

ضمن اینکه ۶ نفر از فعالان اجتماعی و محیط زیستی استان مازندران به همراه ۴ عضو شبکه ملی تشکلهای، به صورت حضوری در جلسه حاضر بودند. همچنین گروهی از فعالان استان با حضور در اداره کل حفاظت محیط زیست استان، به همراه مدیرکل استان و معاونین ایشان، همزمان به صورت مجازی در ارتباط مستقیم با جلسه بودند.

لازم به ذکر است که بیش از ۱۵ نفر از اعضاء شورای عالی شبکه ملی، یعنی دبیران شبکه های استانی از سراسر کشور هم به تناوب وارد اتاق گفتگو شدند.

دقایقی پیش از شروع جلسه، خبر رسید که آقای شریعتی، نماینده محترم مجلس از حوزه انتخابیه بهشهر، وارد پردیسان شده و در حالی که حاضران در اتاق، متعجب از حضور ایشان بودند و دبیر شبکه ملی سعی در تلطیف فضای موجود داشت، ناگهان یک صف ده نفره از مردانی ناشناس به ترتیب وارد اتاق جلسه شدند. تنها سی ثانیه قبل از آن، مدیرکل مشارکتهای مردمی سازمان، به دبیر شبکه ملی اطلاع داد که آقای شریعتی، گروهی از شهروندان و کارشناسان موافق پتروشیمی را به این جلسه دعوت نموده است.

ورود این افراد که بیش از نیمی از آنها زحمت سفر از بهشهر به تهران را به خود داده بودند، حکایت از این داشت که خبر برگزاری این جلسه، شب گذشته و یا حداکثر، صبح روز جلسه، به اینان رسیده و به سرعت، تیمی منسجم و البته از نظر کارشناسی، متنوع، گرد هم آمده و مهیای حضور در نشست تشکلهای با سازمان شده اند.

در میان این گروه، یک کارشناس ارشد صنعت، یک متخصص حرفه ای پتروشیمی، یک خبرنگار، یک وکیل دادگستری، یک عضو اتاق اصناف شهر، یک مسوول بلندپایه دولتی سابق و چند معتمد شهری دیگر حضور داشتند.

جلسه ای که قرار بود بین سازمان و تشکلهای مردم نهاد محیط زیستی، در قالب سلسله نشست های معمول کارگروه های تخصصی شبکه ملی برگزار شود، در ظاهر تبدیل به آوردگاهی برای بحث و تبادل نظر بین موافقان و مخالفان پروژه شده بود.

در این شرایط باید به سرعت برای مدیریت وضعیت جدید تصمیم گرفته می شد. در گوشه ای از اتاق، یک گفتگوی کوتاه بین معاون آموزش سازمان، مدیرکل مشارکتهای مردمی سازمان و دبیر شبکه ملی صورت گرفت. این گفتگو لحظاتی پس از اعتراض نمایندگان تشکلهای به این ناهماهنگی انجام شد. حنیف رضا گلزار و محمدرشید رستمی اعلام کردند که نمایندگان تشکلهای امکان ادامه حضور در

جلسه را ندارند؛ سایر حاضرین، مسعود مولانا، داریوش عبادی، حر منصوری، حمید میرزاده و مزدک میررمضانی هم این موضوع را تایید کردند.

نمایندگان تشکلهای اذعان داشتند اگر از حضور نماینده مجلس و تیم رسانه‌ای و تشکیلاتی او با خبر بودند، اساساً با آرایش دیگری در جلسه شرکت می‌کردند؛ حنیف‌رضا گلزار با ذکر این نکته خطاب به معاون آموزش سازمان، افزود: ما امروز برای ارائه برخی استدلال‌ها و مستندات به سازمان حفاظت محیط زیست، در جلسه حاضر شدیم؛ ضمن اینکه بخشی از محتوای صحبت‌های ما، در نقد جدی عملکرد و رویکرد سازمان است که لازم دیده‌ایم به شما انتقال بدهیم. و این مسائل با حضور این افراد، امکان تحقق ندارد و ترجیح می‌دهیم از جلسه خارج شویم؛

محمدرشید رستمی هم در تکمیل این موارد گفت: ما اصلاً گفتگویی با این افراد نداریم. صحبت ما با پتروشیمی نیست. طرف صحبت ما، سازمان و شما مدیران سازمان هستید و امروز قرار بود تذکراتی بدهیم و موارد تخلف از قانون و برخی نکات که می‌بایست بدون واسطه از آنها اطلاع پیدا کنید را ارائه بدهیم که با حضور این افراد، امکانش نیست.

به هر روی پس از این اعتراض‌ها، ابتدا تصمیم دکتر مرادی به عنوان میزبان جلسه، این بود که برای مدعوین محترم آقای شریعتی که به عبارتی، موافقان احداث پتروشیمی بودند، جلسه اختصاصی مجزا برگزار شود و جلسه حاضر را ترک کنند اما با توضیحی که داده شد و مشخص شد که خبر برگزاری این جلسه، در روز قبل، از درون خود استان، به آقای شریعتی داده شده، عملاً ممانعت از حضور ایشان و هیأت همراه، خلاف اخلاق مدنی محسوب شده و صورت خوشی نخواهد داشت. در گیر و دار این مباحثات، آقای شریعتی هم وارد اتاق شدند و در کنار دکتر مرادی نشستند.

با توجه به حضور ایشان و هیأت همراه در جلسه و با عنایت به اینکه بخش عمده حاضرین در اتاق، در هر دو طرف، کسانی بودند که از مازندران، تن به سفر داده بودند، با پیشنهاد دبیر شبکه ملی و موافقت نمایندگان تشکلهای، مقرر شد حامیان پتروشیمی مجموعاً در ۳۰ تا ۴۰ دقیقه، مواضع و دلایل خود را ارائه نمایند و پس از آن، جلسه را ترک کنند.

دکتر مرادی معاون آموزش سازمان، با توجه به فوت وقت، ضمن خوشامدگویی به حاضرین، تصریح کرد که من این جلسه را با تشکلهای هماهنگ و تنظیم کردم و حتماً با شما هم جلسه‌ای مجزا خواهیم داشت و این فرصت که برای تشکلهاست، نباید توسط شما تضییع شود. با این حال به احترام حضورتان، دقایقی از صحبت‌های آقای دکتر شریعتی را می‌شنویم و سپس از همگی خداحافظی می‌کنیم. آقای شریعتی اما اصرار داشت نمایندگان تشکلهای دلایل مخالفت خود را طرح کنند و ایشان در مقام پاسخگویی و رفع ابهامات، پاسخگوی فعالان محیط زیستی باشند. برای پاسخگویی هم ظاهراً تقسیم کاری بین تیم همراه، انجام داده بودند و شروع به معرفی افراد حاضر در جلسه کردند: سه نفر از معتمدین و بزرگان شهر، شامل یک وکیل دادگستری، یک خبرنگار و یک عضو اتاق اصناف بهشهر، در مورد وضعیت بیکاری جوانان و اقتصاد شهر و وضعیت اجتماعی توضیح خواهند داد؛ یک کارشناس پتروشیمی در مورد مجتمع در شرف احداث توضیح می‌دهند؛ یک کارشناس صنعت در خصوص وضعیت سرمایه‌گذاری در این حوزه توضیحاتی ارائه خواهند داد و نهایتاً یک مسؤول بلندپایه سابق شهرستان، از نیازهای امروز مردم و چشم‌انداز آینده پیشرفت استان خواهد گفت.

این برنامه مفصل را که آقای نماینده اعلام کرد، نمایندگان تشکلهای اعتراض خود را مجدداً مطرح کردند که اگر جلسه به روال اصلی خودش برنگردد، ادامه حضور ما موضوعیتی ندارد. دکتر مرادی به عنوان میزبان جلسه، از آقای شریعتی درخواست کرد که شما مطالب خودتان را نهایتاً طی نیم ساعت مطرح کنید و از جلسه خارج شوید. در این لحظه، مهندس عالیخانی، معاون محیط زیست انسانی سازمان هم وارد اتاق شد و جلسه رسماً آغاز شد.

آقای شریعتی، نماینده بهشهر در مجلس، گزارشی از فرآیند دریافت مجوز برای این پروژه را که پس از مصوبه هیأت وزیران، ورود یک سرمایه‌گذار با آورده ۸۰ هزار میلیارد تومانی برای احداث مجتمع پتروشیمی را در پی داشت، در طول ۴۰ دقیقه تشریح نمود:

خوشحالم در جمع عزیزانی هستم که در مورد موضوعی که دغدغه همه ماهاست گفتگو کنیم. به هر حال، هیچ آدم عاقلی پیدا نمیشه که بخواد زندگی شرافتمندانه همراه با سلامت داشته باشه و دغدغه‌های مربوط به محیط زیست رو توجه نکنه. لذا بنده و جمع حاضر، همگی یک حرف داریم که اقداماتی که انجام میدیم، مبتنی بر قواعد و ضوابط و مقررات و استانداردهایی است که قانون می‌گه و یا قبلا تجربه شده.

گزارشی از مسائلی که در حوزه اداری بر این پروژه گذشته میدم خدمتتون. آقای دکتر عباس‌نژاد و آقای دکتر دفتری، مسائل فنی پروژه رو میگن. آقای درزیان از معتمدین و جوامع محلی ما که خبرنگار و روزنامه‌نگار شهر ما هستن و آقای صدیق که از بازاریان و وکلای خوب شهر هستن و آقای مهندس سجادی که سابقا فرماندار بهشهر بودن و مدیرکل اقتصادی استانداری گلستان بودن، مطالبی رو میفرمایند.

مستحضر هستید این پروژه در اسفند ۱۳۹۹ بر اساس مصوبه هیأت وزیران، در قالب یک سند بالادستی ابلاغ شد. خب میدونید که مصوبات هیات دولت، قبل از تصویب، در جلسات و کمیسیونهای دولت، بررسی میشه و پخته میشه و نظرات دستگاهها گرفته میشه. یکی از اعضا هم رئیس سازمان محیط زیسته.

نکته دوم اینکه برای اجرای مصوبه، شرکتی به ثبت رسید و داوطلب سرمایه‌گذاری و اجرای پروژه شد. این هم کارش رو انجام داده و در مرحله بعدی، مجوز کار رو از وزارت نفت دریافت کرده.

در شورای برنامه‌ریزی استان هم اجرای این پروژه تصویب شد. سرتون رو درد نیارم، مجموع این جلسات و کارشناسی‌ها و مصوبات، به چند نقطه منجر شد:

یکم اینکه قرار شد به این پروژه آب داده بشه. به صورت مؤکد آقای دکتر کلانتری ریاست وقت سازمان، تاکید ویژه داشتند که امکان استفاده از آبهای سرزمینی وجود نداره و این پروژه‌ها باید در سواحل شمال و جنوب کشور احداث بشه و از آب دریا استفاده کنه که این خودش هم، با کلی جلسات کارشناسی همراه بود و نهایتا مجوز استحصال آب دریا صادر شد.

مجوز بعدی که پروژه نیاز داشت، بحث خوراک بود که با توجه به وجود دو خط لوله که در نزدیکی و مجاورت این پروژه وجود داره، این مجوز هم صادر شد.

رسیدیم به بحث زمین یا همون جانمایی پروژه؛ مستحضر هستید که جانمایی پروژه‌ها، یه استانداردهایی داره. وقتی پروژه‌ای با این عظمت قراره اجرا بشه، مراکز جمعیتی، فاصله از شهر، فاصله از نقاط حساس و تالابها و انواع و اقسام استانداردها باید رعایت بشه. مثلا برای همین موضوع، فاصله از تالاب رو گفتند باید ۱۴۰۰ متر باشه که در حال حاضر، سه برابر این استاندارد هست. فاصله با بقیه موارد هم کاملا رعایت شده.

موضوع بعدی، زمینه. زمینی که به این مجموعه اختصاص پیدا کرد، فاقد کشاورزی است؛ برابر سائیزی که این صنعت داره، بهش زمین داده شد و این مقدار واگذار شد.

مساله بعدی، ارزیابی محیط زیستی پروژه است که مشاوره گرفته شد و مطالعات انجام شد. من خودم در سه جلسه ارزیابی در سازمان شرکت کردم. برای من مهمه به هر حال.

در پرانتز بگم منطقه ما به لحاظ بیکاری، دو برابر میانگین نرخ بیکاری استان. یعنی سازمان مدیریت می‌گه استان حدود ۹ درصد و ما بیش از ۱۸ درصد بیکاری رسمی داریم که البته معتقدیم خیلی بالاتر از ایناست. یکی از پیش‌نیازهای اساسی این صنعت، نیروی کاره. یکی از پیش‌نیازهای اساسی این صنعت، شبکه راهه‌است. دو شبکه اصلی راه، یعنی راه آهن و راه ترانزیتی، در کنار این پروژه است. موضوع بندر به عنوان صادرات، در کنارش. لوله گاز در کنارش. آب دریا در کنارش. امتیازات فراوانی این پروژه داره که توجیه می‌کنه در اینجا مستقر باشه.

من در جلسات ارزیابی محیط زیستی که معمولاً ۸ صبح شروع می‌شد و تا ۱ بعدازظهر ادامه داشت، در سه جلسه حضور داشتم. در جلسه اول، به بحث آب که رسیدیم، مدیرعامل آب منطقه‌ای استان گفت از دریا برداشت میکنیم ولی دفتر آب و خاک سازمان ایراد گرفت که از کجای دریا قراره برداشت کنید؟ لذا جلسه جمع‌بندی نشد و به جلسه بعدی موکول شد.

در جلسه دوم بحمدالله کارشناسان وزارت نیرو اومدن و نقطه برداشت آب رو نشون دادن. آقای دکتر تجریشی در پایان جلسه دوم، در حال جمع‌بندی بودن که نامه‌ای از دفتر ایشان رسید. آقای تجریشی گفتن که این نامه از سازمان بازرسی کل کشور اومده و سؤالاتی رو مطرح کرده. ما تا وقتی که جواب این سؤالات مشخص نشه، نمیتونیم مجوز صادر کنیم و قرار شد جلسه سوم تشکیل بشه.

جلسه سوم شکل گرفت و همه اون سؤالات و ابهامات رو سرمایه‌گذار و مشاور، با ارائه یک پاورپوینت، پاسخ دادن. در این جلسه دیگه کار تمام‌شده بود و قرار شد ما بریم و سازمان هم مجوز نهایی رو صادر کنه.

ما دیدیم ده پونزده روز گذشت و در دفتر ارزیابی سازمان، مجوز صادر شده بود و دکتر جلالوندی، نامه موافقت دفتر ارزیابی رو برای دکتر تجریشی فرستاد که من الان مکتوبش رو دارم.

نامه رفت زیردست دکتر تجریشی و چند ماه خبری نشد. به هر حال برای ما که نماینده مردمیم، همونطوری که محیط زیست مردم برامون مهمه، شکم مردم هم برای ما مهمه. خدمت شما بگم در حوزه استحفاظی که من وظیفه نوکری و خدمت به مردم رو دارم، بیکاری بیداد میکنه. سرقتهای جزئی مثل سرقت گاردریل جاده یا صد متر سیم برق یک روستا و مشکلاتی از این قبیل وجود داره که ناشی از همینه.

از همه مهمتر لطمه‌ای که به محیط زیست ما داره وارد میشه؛ به جنگلهای ما داره وارد میشه، به هر حال نشون میده که لشگر بیکار، بیکار نمیشینه و شکم و درآمد خودش رو یا از دیوار بنده بالا میره یا از دیوار دکتر مرادی؛ و تأمین میکنه خودش رو. از همه راحت تر اینکه که از دیوار دولت بالا بره. بنابراین ما برای اینکه این سرمایه عظیم رو حفظ کنیم، مجبوریم اشتغال ایجاد کنیم. در سال ۶۰، جمعیت ما در بهشهر، ۳۵ هزار نفر بود و الان شدیم ۱۱۰ هزار نفر که عمدتاً هم کارگر و کشاورز هستن.

در هر حال عرض کنم که دکتر تجریشی نامه دکتر جلالوندی رو که اعلام کرده موافقت میشه و ۲ سال هم اعتبار داره، هر بار به یک بهانه‌ای امضا نکرد و امروز و فردا میکرد و ما دیدیم حقیقتاً مواجهه با یک کارشکنی اداری هستیم.

نهایتاً برابر وظایفی که در مجلس داریم، جلسه‌ای را با ریاست مجلس تقاضا کردیم که ببینیم واقعا مشکل کار چیه؟ و حلش کنیم. خب ۱۸ بهمن ۱۴۰۰، جلسه‌ای در مجلس برگزار کردیم و از سازمان، دکتر تجریشی، دکتر دانشیان و دکتر جلالوندی در جلسه حاضر شدن و از طرف پتروشیمی کشور هم آقای دکتر دفتری تشریف داشتن. از ۱۲ عضو مجمع نمایندگان استان مازندران، ۱۰ نفر حاضر بودن، استاندار مازندران هم حضور داشتن و در نهایت، دکتر نیکزاد، نایب‌رئیس مجلس هم، از طرف مجلس مأمور شده بود که جلسه رو اداره کنه.

خب در این جلسه که بیش از دو ساعت طول کشید و همه حاضران به طور مفصل اظهارنظر کردن و دکتر نیکزاد سؤالاتی رو از دکتر تجریشی پرسیدن، علی‌ای حال جمع‌بندی شد و صورتجلسه‌ای که میبینید رو تنظیم و امضا کردیم.

در این جلسه، به تاریخ ۱۸ بهمن ۱۴۰۰، مصوب شد: از نظر سازمان محیط زیست، تخصیص زمین، خوراک و آب برای پتروشیمی بلامانع است و مجوز اولیه صادر می‌شود. در همین جلسه صحبت شد که پس از اخذ زمین، برای ابهامات جزئی که سازمان داره، پاسخ مناسب داده بشه. ضمن اینکه کار مشاور تا اینجا، این خروجی رو داشته و شما ابهاماتی دارید. برای رفع این ابهامات، خودتون هر مشاور دیگه‌ای که صلاح میدونید، به هر تعدادی که باشه، معرفی کنید تا سرمایه‌گذار بره با اونها قرار بذاره و نهایتاً تا ۲۰ اسفند ۱۴۰۰، کار تمام بشه و گزارش برای جلسه نظارتی دوم در مجلس آورده بشه.

البته با توجه به تراکم کارها در پایان سال، جلسه دوم به بعد از عید موکول شد که امروز صبح پیگیری کردم و گفتن هفته بعد، برگزار میشه. یعنی هفته آینده، پاسخ آخرین ابهامات و سؤالات سازمان هم داده میشه.

بعد از اون جلسه نظارتی، اولین کاری که کردن، یه نامه به سازمان امور اراضی دادن که زمین واگذار بشه که این اتفاق افتاد و ما هم به یمن قدم آقای دکتر رئیسی در مازندران، در واقع کار مقدماتی رو با حضور وزیر محترم کشور شروع کردیم که قرار شد سرمایه‌گذار زمین رو که قبلاً تحویل گرفته، دورش رو فنس بکشه و اون تعهداتی که بر اساس طرح، راجع به فضای سبز داره، اونها رو انجام بده و کار عمرانی رو بذاره برای زمانی که مجوز نهایی صادر میشه. این خیلی مهمه چرا که الان یه برداشت ناصوابی وجود داره که پیمانکار کار عمرانی رو شروع کرده.

این رو هم بگم که در دو مرحله، دکتر کلانتری مکتوب دستور داده که از سرمایه‌گذار تعهد بگیرید و مجوز رو صادر کنید ولی دکتر تجریشی که به حسن نظرشون باور دارم، در دو جلسه به من گفتن ما که داریم کارو انجام میدیم، چرا بخوایم بریم محضر و تعهد بگیریم و کلی پیچیده‌ش کنیم؟ البته الحمدلله این اتفاق افتاد و ایشون هم به قول اخلاقی خودش پایبند بود و نهایتاً کار به اینجا کشیده شد. این روند اداری کار بود که برای حاضرین عرض کردم تا آشنا بشن که چه اتفاقی افتاده. من عرضم رو تمام میکنم و اگه اجازه بدین، آقای دکتر عباس‌نژاد در مورد مسائل فنی پتروشیمی نکاتی رو بیان کنن .....

بیش از ۴۰ دقیقه از شروع جلسه گذشته بود و آقای نماینده اصرار به تکمیل سخنرانی خود توسط سایر همراهان داشت که با تذکر دکتر مرادی مواجه شد که با توجه به اینکه مهندس عالیخانی باید ساعت ۱۵ در جلسه‌ای خارج از سازمان باشند، صحبت‌های ایشان را بشنویم. مشخص بود که محور پاسخگویی سازمان در این لحظه، مهندس عالیخانی است و نیز مشخص بود که ایشان نکته بسیار مهم و دست اولی را قرار است مطرح کنند.

آقای نماینده علیرغم این تأکیدی که بر محدودیت زمان وجود داشت ادامه داد:

من خواهشی که از رئیس سازمان محیط زیست و معاونین عزیز دارم اینه که به هر حال این پروژه، بارقه امیدی برای جوانان بیکارمان از همه اقشار است که به عنوان نمونه، جامعه ایثارگران بهشهر و گلوگاه و نکا رو عرض میکنم، البته این پروژه برای مازندران و سرمایه‌گذار و اینهاست و بنده فقط بر حسب وظیفه، تعقیب میکنم، ولی همین سه شهرستان، بیش از ۱۰۰۰ فرزند شهید و ایثارگر، در چنبره بیکاری موندن. بیش از ۳۰ هزار نفر در اداره کار بهشهر، ۱۵ هزار نفر در نکا و بیش از ۸ هزار نفر در گلوگاه ثبت نام کردن. چون میخوام جمع دوستان رو به یک نقطه‌ای معطوف کنم، ما این رو اخلاقاً عرض میکنیم، سرمایه‌گذار هم پذیرفته که هر تعهد محیط زیستی رو شما بر گردن سرمایه‌گذار تحمیل کنید، پذیرا خواهد بود. ما هم به عنوان نوکر مردم این تعهد رو میدیم هر کدام از مقرراتی که در بحث محیط زیست دغدغه‌تون هست، با کمال میل میپذیریم، منتها استدعای عاجزانه دارم اجازه بدین تسریع بشه در فرآیند شروع پروژه.

دکتر مرادی از مهندس عالیخانی معاون محیط زیست انسانی درخواست کرد که مطالب خودش را ارائه بدهند. نوع درخواست نماینده مجلس اما، نشان از تصویری داشت که در ذهن موافقین پتروشیمی، اطمینان از اجرای پروژه را نشان میداد که تنها منتظر و معطل یک مطالعه صوری است و مانع دیگری وجود ندارد. فرصت بیش از معمول صحبت‌های نماینده مجلس و توقع اختصاص زمان جلسه به بیان دفاعیات پتروشیمی، اعتراض شدید نمایندگان تشکلها را در پی داشت.

دبیر شبکه ملی پیش از شروع صحبت‌های مهندس عالیخانی، معاون محیط زیست سازمان، این اعتراض را مطرح نمود.

محمد اله موتی، در میان همه و بگومگویی که در جلسه درگرفته بود، با کسب اجازه از حاضرین، خطاب به آقای شریعتی گفت:

اجازه بفرمایید؛ من با پوزش باید عرض کنم که این جلسه، مربوط به ان.جی.اوها بود. جلسه‌ای که با توجه به اهمیت موضوع و با خواست دو طرف دولتی و غیردولتی، به صورت ویژه و برای انتقال برخی نکات مهم به سازمان، هماهنگ شده، از محتوا و هویت و شخصیت خودش که نباید تهی بشه.

ما برای شما آقای شریعتی! احترام زیادی قائلیم، هرچند شما هیچ احترامی برای ان.جی.اوها قائل نیستید و دیروز در مصاحبه‌ای ان.جی.اوها و فعالان محیط زیستی رو ایادی ضدانقلاب معرفی کردین...

آقای شریعتی نماینده بهشهر اعلام کردند: اگر کسی مدرکی داره که من همچین حرفی زدم...
حنیفرضا گلزار: مدرکش که موجود هست...

محمد اله موتی: همین حالا میتونید خبرگزاری‌ها رو جستجو کنید ولی از این بحث میگذریم؛
آقای شریعتی: ما حرفایی که می‌زنیم، در مطبوعات موجوده.

محمد اله موتی: من از جمع معذرت میخوام، ببینید آقای دکتر! موافقین به اندازه کافی و کامل، وقت برای صحبت داشتند؛ یک جلسه برای بیان نکات...

آقای شریعتی: ما که اول تعارف کردیم که اول دوستان بفرمایند مطالبشون رو.

محمد اله موتی: بحث اول و دوم نیست؛ یک جلسه اساسا برای مجموعه‌ای هست که بیاد نکاتی رو که مغفول مونده مطرح کنه و مثلا پیش از همه، از شمای نماینده بپرسه آیا شما بررسی کردید در ۴۰۰ نقطه که برنامه احداث مجتمع‌های اینجینی انجام شده و یا در حال انجامه و یا اجراش در حال برنامه‌ریزیه، مردم دارای چه وضعی هستن؟ آیا امروز شما میتونید پاسخگوی تبعات سنگین اجتماعی این پروژه‌ها باشید؟ مستند این تعداد دروغین اشتغال که میگید کجاست؟ و اون هم به چه قیمتی؟

آقای شریعتی: من فقط یک گزارش دارم که چون شما سوال کردید و مطرح کردید، این رو باید توضیح بدم. سازمان محیط زیست کشور هر سال صنایع سبز رو معرفی میکنه. بیشترین امتیازات صنایع سبز رو پتروشیمی‌ها میان. بیشترین تعداد صنایع سبز، پتروشیمی‌ها هستن.

محمد اله موتی: آقای شریعتی! آنجایی که گرفته، شاخصش رو داشته که گرفته نه در کنار یک ذخیره‌گاه زیست‌کره منحصر به فرد. اینجا هیچوقت صنعتی نمیتونه ادعای سبز بودن کنه. آقای دکتر! من وارد حاشیه نمیخوام بشم. جای این بحثها هم در این جلسه نیست. چون صحبت‌های مهندس عالیخانی، محوریه و برای ما بسیار مهمه...

آقای شریعتی: گردن ما از مو باریکتره، اگه سازمان بگه استاندارد فلان وجود داره، ما نوکرشیم. از این بالاتر؟ ما حرفی نداریم که.
محمد اله موتی: گردن شما باریک نیست آقای شریعتی...

دکتر مرادی: اجازه بفرمایید ما صحبت‌های مهندس عالیخانی رو بشنویم و...

محمد اله موتی: آقای دکتر! اصلا بعد از صحبت مهندس عالیخانی، امکان ادامه جلسه به این شکل وجود نداره. این دوستان هم تشریف آوردن و به هر حال حقی برای خودشون قائل هستن و برای ما هم محترم هستن ولی جلسه واقعا ظرفیت این مدل ارائه مطلب رو نداره.

حنیفرضا گلزار: نظم جلسه رو به هم نزنید لطفا. ما هم وقت زیادی برای اختصاص دادن نداریم واقعا. چون ما با یک آرایش خاصی امروز اومدیم و اگه قرار باشه اینطور جلسه پیش بره، ما حرفی نداریم اصلا.

من خودم به شخصه، برای آقای شریعتی اندراتی، بسیار ارزش قائلم؛ عضو مجلس هستن از حوزه انتخابیه ما، ولی واقعا اگر میدونستم تیم رسانه‌ای شون همراه ایشون هست، پام رو توی پردیسان نمیداشتم.

الان هم ضمن احترام به همفکرای خودم که از مازندران زحمت کشیدن و تشریف آوردن، عرض کنم که من در حضور این تیم هیچ حرفی ندارم و اگر تا حالا نشستیم، به حرمت این جمع بوده. اگر جلسه ما رو بر اساس قول و قرار قبلی، به وضعیت اصلی و روند خودش برگردونید، سمعا و طاعتا، در خدمت هستیم و تا پس از افطار هم اینجا میشینیم، ولی خودم به شخصه، در حضور ایشان و تیم‌شون، هیچ حرفی ندارم.

در اثنای این گفتگوها و تلاش دکتر مرادی برای نظم‌بخشیدن به جلسه، دکتر صدیق، وکیل دادگستری از بهشهر، که به دعوت آقای شریعتی به جلسه آمده بودند، اصرار کردند که نکته‌ای را در دو دقیقه مطرح می‌کنند و این جدال کاملا رفع و رجوع میشود. نهایتا دکتر مرادی اجازه دادند در دو دقیقه صحبت‌های ایشان را بشنویم.

دکتر صدیق، وکیل دادگستری از بهشهر: پس از عرض ادب و احترام، گروه‌های ان.جی.اویی، نظرسون شرافتمندانه است و هدفشون قابل احترامه. نظرسون هم عموما نظر درست و صحیحی هست. ما تا حالا ندیدیم ان.جی.او بیاد منافع شخصی داشته باشه و بخواد جیبش رو پر کنه. من صدیق، وکیل دادگستری، عضو هیأت رئیسه اتاق اصناف و عضو سابق شورای شهرم و در حد دو دقیقه مواردی رو عرض میکنم که مساله روشن بشه. ببینید دوستان! یک واحد صنعتی اومده و ضوابطی براش تعیین شده که اگه رعایت بشه، این پروژه بسیار خوب میتونه باشه. قرار گرفتن این پروژه در نزدیکی خلیج میانکاله، با در نظر گرفتن این چند نکته که عرض میکنم، توجیه شده.

این پروژه در زمینی واقع شده که زمین بسیار پست و نامرغوبیه. چون اگه این زمین مرغوب بود، اهالی روستای حسین‌آباد و اطراف، این اراضی رو برای کشاورزی تصرف میکردن؛ فاصله پروژه از میانکاله، بسیار بسیار زیاده. چرا می‌گیم زیاده؟ چون سال ۴۸ که محیط زیست اومد میانکاله رو تحویل بگیره، دماغه میانکاله بر اساس عکس هوایی مشخصه و داغی آب هم مشخصه. درب میانکاله که الان موجوده، بسیار اینطرف‌تر از دماغه اصلی و طبیعیه و اون دماغه باید ملاک فاصله باشه. پس ما می‌بینیم که فاصله خیلی زیاده. هشتصد متر بعد از درب میانکاله است.

اراضی پلاک ۱۰، میانکاله است، داغی آب هم که مشخصه. از سال ۵۶ تا ۷۶ آب دریا بالا اومد و قسمت بسیار زیادی از اراضی منطقه رو آب گرفت. آیا از میزان واقعی خلیج، بر مبنای فعالیت‌های جوی، طبق قانون میتونیم حریم خلیج رو تعیین کنیم؟ ببینید دوستان عزیز! من با شما یک کلام می‌گم. ماه رمضان و با شما ابوالفضلی میکنم که به جان دو تا بچه‌هام، من از طرف کسی اینجا نیستم. من به این آقا هم رای ندادم (اشاره به آقای شریعتی) و به رقیب ایشان رای دادم و آدم کسی نیستم. وضعیتی که در شهر من از نظر اخلاقی وجود داره، خجالت میکشم که بگم. بیکاری بیداد میکنه، سرقت بیداد میکنه، روستایی داریم که همه جوونهایش، موتور شاسی گرفتن و فقط پرنده میگیرن. شما میدونید اینا رو. یعنی همه رفتن سراغ شغل‌هایی که اصلا شایسته ما نیست. آمار هر چیزی که بده، در بهشهر رکورده. این کاردستی کسانی که در بهشهر مسؤول بودن. گفته میشه که دامداران خسارت میبینن؛ ۹۰ هکتار زمین برای ۷۵ رأس گوسفنده.

دکتر مرادی: خیلی ممنون آقایان. فرصت تموم شد. فرمایشات آقای عالیخانی رو بشنویم، بعدش بنده مبسوط خواهم گفت خدمت عزیزان...

مهندس عالیخانی؛ معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست: بسم‌الله الرحمن الرحیم؛ سلام عرض میکنم. این جلسه، جلسه خوبی قطعاً هست. آقای شریعتی با غیرت حرفه‌ای در حوزه کاری خودشون، مباحث رو مطرح فرمودن. اینطرف هم ما

با همون غیرت حرفه‌ای باید صحبت کنیم. گذشته از چند موردی که هم آقای شریعتی فرمودن و هم دوست دیگرمون فرمودن که یه مقدار نیاز به دقت نظر بیشتری داره. مثلا دوستان فرمودن اراضی اونجا نامرغوبه که به نظرم بهتره مواردی رو که در موردش آگاهی نداریم، ورود نکنیم.

ببینید دوستان! من وقتی این مسؤولیت رو به عهده گرفتم، بخش از کار انجام شده بود. ما یک جلسه‌ای گذاشتیم که ببینیم کار تا چه مرحله‌ای رفته. و چه کارهایی انجام شده، یه مطالعات ارزیابی اولیه‌ای رو نشون دادن. اسناد و مدارک موجود رو هم یه مروری کردیم. بر اساس اون اسناد و مدارک، ما در جلسه اعلام کردیم که مطالعات ناقص هست. خود دوستان هم تایید کردن و در اون صورت جلسه‌ی مجلس، پذیرفتن این نقص رو.

محدوده مورد نظر، سالها قبل کلا زیر آب بوده و خاکش به شدت، هیدرومورفه. و خب یک اکوسیستم ویژه‌ای است اونجا که ما اصلا در حوزه خودمون نمیخواهیم پیشداوری کنیم که بشود یا نشود؛ ولی با نقصی در مطالعات ارزیابی توان اکولوژیک روبرو بودیم که نگاه کردیم و دیدیم اصلا چنین مطالعاتی موجود نیست که بر اساس اون، مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی انجام بشه. در مطالعات ارزیابی توان اکولوژیکه که سنجیده میشه توان‌های محیطی در چه حدی است و برای چه کاربری‌هایی، قابل استفاده است.

یکی از نقائص این بود؛ بنابراین گفتیم شاید این نقص رو در مطالعات ارزیابی اثرات، پوشش داده باشن و با متدی کار کرده باشن که جواب این رو هم داده باشن.

اونجا هم که نگاه کردیم، روشی که استفاده شده بود، اصلا مناسب و پاسخگوی این صنعت نبود و به عبارتی انگار مطالعه‌ای انجام نشده. بنابراین طبیعی بود که ما نیاز داشتیم حداقل، یک مطالعه ارزیابی اثراتی انجام بشه که اگر در مطالعه ارزیابی توان اکولوژیک، نقص داریم، در اینجا با روشهای فنی و علمی، این نقص، پوشش داده بشه. حالا روشهای دیگه‌ای هست که دوستان اطلاع دارن مثل روشهای روی هم‌گذاری‌ها، که شما لکه‌ای و نقطه‌ای میتونید تشخیص بدین این محدوده و این گستره، توان کاربری که من ازش میخوام بگیرم دارد یا ندارد؟

اینها البته مقدمه بحثهای آمایش سرزمینه که توان مناطق رو نشون میده و کاربری‌های سازگار و ناسازگار رو مشخص میکنه. به هر حال، با توجه به شرایط موجود و نقصی که داشتیم، در روز ۱۷ فروردین، نامه‌ای نوشتیم به مدیرعامل این شرکت و اونجا ۴ محور رو درخواست کردم. در واقع، اون نقائصی که خود دوستان هم در صورتجلسه خودشون اشاره کرده بودن رو خواستم پاسخگو باشن مورد اول، مطالعه ارزیابی توان اکولوژیک برای بارگذاری واحد پتروشیمی و آب‌شیرین‌کن مربوط به واحد بود که خواستیم نتیجه به ما ارائه بشه

دوم از دوستان خواستیم بررسی اثرات تجمعی آب‌شیرین‌کن، بر مناطق تحت مدیریت سازمان و اکوسیستم دریایی اونجا، مطالعه بشه و ارائه بشه

سومین مورد درخواست کردیم بررسی میزان و اثرات ناشی از خروجی آلاینده‌های گازی و پساب صنعتی حاصل از فرآیند، بر اساس اسناد فنی طرح رو انجام بدن و ارائه بشه

و در نهایت، اگه ارزیابی توان، اجازه داد و اثرات تجمعی، موردی نداشت و چند مورد کوچک دیگه، برنامه مدیریت و پایش محیط زیستی متناسب با اون کار پتروشیمی ارائه بشه

این چهار مورد رو ما خواستیم از دوستان، که بررسی بکنن و این مطالعات رو انجام بدن و ارائه بدن و در واقع رفع نقص مطالعاتی رو انجام بدن تا ما بررسی کنیم ...

دکتر مرادی: به نظرم فراز پایانی این نامه رو بخونید، بد نباشه

مهندس عالیخانی: انتهای این نامه، یک پاراگراف اومده که من عینا از روی نامه میخونم:

«لازم به ذکر است صدور مجوز محیط زیستی تابع نتایج حاصل از انجام مطالعات مذکور و بررسی در کمیته ارزیابی سازمان است؛ ضمنا تأکید میشود از هرگونه عملیات اجرایی، قبل از انجام مطالعات تکمیلی و صدور مجوز محیط زیست، اجتناب گردد»
این کاملا واضح و روشنه که ما پس از انجام مطالعات و بررسی اونها و تایید اونها، اجازه عملیات اجرایی داریم. اگه نتایج بررسی‌ها مثبت بود که خب برن و انجام بدن ولی اگه منفی بود، ما باید پایبند مقررات و قوانین باشیم...

مسعود مولانا؛ عضو شورای هماهنگی شبکه ملی و فعال محیط زیستی استان: جناب عالیخانی عزیز! آیا مورد پنجم رو

نباید اختصاص به ارزیابی اثرات اجتماعی بدیم؟ آیا این پروژه نباید به لحاظ اثرات اجتماعی بررسی و مطالعه بشه؟

مهندس عالیخانی: اجازه بفرمایید من بیشتر فعلا وارد جزئیات نشم. این مورد رو بعدا توضیح میدم. ولی در مجموع این رو میخوام

خدمتتون عرض کنم که سازمان محیط زیست، به ویژه معاونت محیط زیست انسانی که همه سنگینی بار مسائل توسعه هم در این مجموعه تحمل میشه، یک سازمان نظم‌دهنده است. نظم بین انسان و محیط. انسان که مجموعه خواسته‌هایی در همه عرصه‌ها داره و محیط هم که همین محیط زیسته. ما وظیفه و شأن نزول‌مون اینه که بیایم و این تعادل رو برقرار بکنیم که یک پایداری برای آینده داشته باشه.

نقش و شأن ما اینه و سعی داریم که از این فضا عدول نکنیم. ما بر اساس ضوابط و آنچه که محیط داره القاء میکنه و توان‌های محیطی اجازه میده، انجام بدیم. جناب آقای شریعتی هم در حوزه کاری خودشون، مسؤولیتی دارن و اگه در این مسؤولیت جدی نباشن، باید به ایشون هم شک کنیم. ما هم با اون غیرت حرفه‌ای‌مون نسبت به موضوع، با حساسیت کامل جلو بریم.
ان.جی. اوها هم، موافق یا مخالف، با یک احساس مسؤولیت و نگاه ویژه، در مورد موضوعات نظر میدن که باید واقعا تشکر کنیم. ان‌شاءالله با کمک شما و دوستان بتونیم آنچه را که واقعیت موضوع هست، عملیاتی کنیم.

یک نکته پایانی هم بگم که آقای دکتر سلاجقه، نامه‌ای برای آقای رئیس‌جمهور نوشتن که اونجا هم بحث همینه و همین مطلب که چهار درخواست بود و قرائت کردم، در اون نامه عینا اومده و در خاتمه هم خواستن که اون مصوبه سال ۸۱، مورد توجه قرار بگیره. انتهای نامه رو میخونم:

« ضمنا اعتقاد ما همچنان بر این است که در شمال کشور، هیچ بارگذاری صنعتی وفق مصوبه ۱۶ مهر ۸۱ نایستی انجام پذیرد؛ همچنین بهره‌برداری از ظرفیت رسانه‌ای و نشست با سمن‌ها و دانشگاهیان نیز به نحو مناسب جهت تبیین موضوع، در حال انجام می‌باشد...»

دکتر مرادی: اصلا این جلسه، برای همین نکته برگزار شده

مهندس عالیخانی: بله دقیقا و در پایان نامه هم از آقای رئیس‌جمهور تشکر شده که به این موضوع توجه کردن؛ به هر حال این

نگاهی است که در حوزه ما، الان داره اتفاق میفته. قبلا هم در واقع همین بوده، منتها شیوه کار، متفاوت بوده

محمد اله موتی: ممنونم جناب مهندس عالیخانی بزرگوار؛ بنده تا زمانی که تشریف دارید، مواردی رو عرض میکنم و این نکته رو

هم عرض کنم با توجه به اینکه در ادامه جلسه حضور ندارید، گزارش مفصل این جلسه، همراه با مستندات قانونی، خدمت شما ارسال خواهد شد.

پیش از آنکه مهندس گلزار و دکتر رستمی بخوان مطالب خودشون رو ارائه بدن، ما چون آخر بحث قبلی مون، به حوزه اجتماعی رسید و مشخص شد بحث معضلات اخلاقی و تمام سرقت‌ها و آسیب‌های اجتماعی و کلیه مسائل بهشهر، قراره با همین یک پروژه پتروشیمی و نهایتا دویست سیصد اشتغالی که احتمالا به وجود میاد، حل بشه، قبل از این که وارد مباحث فنی و حقوقی بشیم، آقای منصوری عزیز به عنوان تسهیلمگر اشتغال و تسهیلمگر توسعه جوامع محلی، یه دو سه دقیقه‌ای در مورد این اشتغال صحبت کنن و نظرشون رو بگن؛ و چون خودشون از اهالی بومی منطقه هستن، شاید بتونه اساسا کمک بکنه به تصمیم‌گیری سیاست‌گذارانی مانند شما که قاعدتا با مشاورین حرفه‌ای‌تر، تصمیمات مناسب‌تر و بهتری خواهید گرفت.

مسعود مولانا: ببخشید، من یک نکته بگم و اون اینکه اصلا بر اساس قوانین بالادستی، هر طرح بزرگی، نیازمند بررسی و مطالعه اثرات اجتماعیه. ما در مقررات بالادستی این رو داریم و آقای منصوری بخشی از این اثرات اجتماعی طرح رو هم مطرح میکنن.

حر منصوری؛ کنشگر و فعال محیط زیست و تسهیلمگر توان‌افزایی جوامع محلی استان مازندران: بله من سلام عرض میکنم؛ خدمتتون بگم که من بیست ساله دارم در موضوع توانمندسازی جوامع محلی فعالیت میکنم و خودم مسؤؤل چندتا از این پروژه‌ها بودم، میخوام فارغ از مسأله محیط زیست، در مورد بحث اشتغال چند نکته رو بگم؛

خب شاید برخی از دوستان بدونن که کمپین رو از اواخر سال ۱۴۰۰ شروع کردیم. برای اینکه دیدیم هر اونچه که اونجا در واقعیت وجود داره، با اون چیزی که در ارزیابی شده و خواستار بارگذاری یک صنعت به اسم پتروشیمی هست، در تناقضه؛ ما در پژوهشهای مختلف که با روشهای مختلف توسط تسهیلمگر در منطقه خودمون، چهارقلعه عبدالملکی صورت گرفته، صرف‌نظر از مسائل محیط زیستی و با فرض اینکه اصلا میانکاله‌ای وجود نداره، طی دهه‌های گذشته، شاهد اشتباه استراتژیکی بودیم و میزبان بارگذاری بندر امیرآباد در ۲۰۵۰ هکتار از زمینهای مرتعی چهارقلعه عبدالملکی شدیم.

همونطور که آقای شریعتی فرمودن، ۷۵ هزار نفر روز کارگر به اونجا اومد؛ اینا از کجا اومدن؟ هامون در جنوب کشور، خشک شده بود، مناطق دیگه مشکل پیدا کرده بودن، تعداد زیادی مهاجر رو به منطقه ما تحمیل کرد؛ ما کشاورزیم، دامداریم، خرده‌مالکییم؛ بومی اونجا بیکار نیست، کشاورزه، سر زمین خودش در بدترین شرایط توی حیاط خودش میتونه یه چیزی بکاره و زندگی کنه اونجا ۸ سال طول کشید بندر تاسیس شد؛ اون کسی که به عنوان کارگر ساخت بندر به اینجا اومد، کجا رفتن؟ قاچاق انجام میدن؛ دارن تریاک قاچاق میکنن. این پتروشیمی، از لحاظ ایجاد شغل هم محکومه چرا که تعداد زیادی افراد غیربومی رو وارد منطقه میکنن. سه سال، چهار سال، درگیر کار میشن و اونجا ساکن میشن، بعد از اینکه پتروشیمی کار تأسیسش انجام شد، اینا هم رها میشن؛ من تبریک میگم که پتروشیمی مدرن قراره تأسیس کنن. ببینید! خطرناک بودن یک سازه مثل پتروشیمی برای انسان، باعث شده که هر چه مدرن‌تر باشه، تعداد نفرات کمتری اونجا کار کنن و کار برای متخصصین باشه؛ قطعاً کسانی که میان اونجا، متخصصین پروازی خواهند بود؛ و غیر بومی هستن، چون باید تکنیسین بیاد اونجا که کار کرده باشه و مسلط باشه.

اینجا مگه پتروشیمی داشتیم که کسی رفته باشه کار کنه؟ شاید تعداد بسیار اندکی باشن. کشاورزی به صورت بسیار واضحی از بین خواهد رفت. بزرگترین مرتع اون منطقه رو دادن به این پروژه و از بین بردن. هر چی مرتع داشتیم با این شهرکهای صنعتی بهشهر نابود شدن؛ من یه متر زمین توی منطقه ندارم، فکر نکنن که داستانی وجود داره. ۱۱ هزار واحد دامی داریم اونجا؛ ۷۰ خانواری که به صورت قانونی رفتن شرکت تعاونی درست کردن و از این راه دارن ارتزاق میکنن، مگه اسرائیلی هستن؟ مگه از کشور دیگه اومدن؟ اونا هم به شغل نیاز دارن. ما با بارگذاری یک صنعت غیربومی، باعث ایجاد اشتغال کاذب نهایتا دو سه ساله خواهیم شد و افراد غیربومی رو به منطقه خودمون تحمیل خواهیم کرد.

مسائل و نابسامانی‌های اجتماعی که ما میدونیم و آقای شریعتی هم میدونن که این قشری که دارن اینجا ناهنجاری اجتماعی درست میکنن، عبدالملکی نیستن، ساکن اصلی این منطقه نیستن و کسانی هستن که تحمیل شدن به این منطقه. این برخی از موارد در بحث اشتغال بود که کوتاه عرض کردم

دکتر مرادی: خیلی ممنون آقای منصوری؛ آقای اله‌موتی! از دوستان، چه کسی قراره صحبت کنه؟

محمد اله‌موتی: آقای مهندس گلزار اگه لطف بفرمایند و مطالبشون رو بگن ممنون میشیم

حنیفرضا گلزار: من عرض کردم که با این وضعیت و با حضور این آقایون، بنده صحبتی ندارم. اگر جلسه به روال عادی خودش برگرده، در خدمت خواهیم بود

دکتر مرادی: حالا لطفا صحبت کن آقای گلزار

حر منصوری: حنیف عزیز، خواهشم اینه صحبت کن و این تهدید رو به فرصت تبدیل کن

حنیفرضا گلزار: واقعا صحبتی با وضعیت فعلی همیشه انجام داد چون من عرض کردم که صحبت‌های ما ممکنه خطابش خود سازمان باشه و اصلا حرفی با پتروشیمی نداریم. جلسه هر وقت به وضعیتی که قرارمون بود، برگشت، حتما مطالبم رو خواهم گفت

دکتر مرادی: آقای رستمی، آقای گلزار، من حرف‌های شما رو مفصلا خواهم شنید. الان اصراری نمیکم که این آقایون زودتر مطالبشون رو بگن و ما به جلسه خودمون برگردیم. خب از دوستان آقای شریعتی، کدوم یک از آقایون صحبت میکنه؟

آقای شریعتی: اگه اجازه بدین، آقای دکتر عباس‌نژاد صحبت میکنن

در این لحظه آقای مهندس عالیخانی، معاون محیط زیست انسانی سازمان، از سالن جلسه خارج شدند و در همین اثنا، پیش از صحبت‌های دکتر عباس‌نژاد، مسعود مولانا نکته‌ای را توضیح داد

مسعود مولانا: آقای دکتر، همونطوری که خودتون بهتر اطلاع دارید، موضوع احداث این پروژه، سابقه چندساله داره. توی این سالها، موافقین طرح، تلاش‌های زیادی کردن و مسؤولین پروژه صحبت‌های بسیاری داشتن و رایزنی کردن و در مطبوعات و رسانه‌ها طرح رو توجیه کردن، تا کار به اینجا رسید. یعنی واقعا به میزان مکفی صحبت شده و این دوستان از همه فرصتها بهره بردن. به گفته خود آقای شریعتی، به دفعات، با آقای کلانتری و معاونین ایشان جلسه داشتن و مطالب ارائه شده؛

اولین باره، اونجوری که من اطلاع دارم، در ده سال اخیر، نمایندگان تشکلهای دعوت شدن که درباره پتروشیمی میانکاله صحبت کنن. ما یک ساعت وقت خواستیم که راحت و بدون واسطه، با مسؤولان سازمان صحبت کنیم. ما دیالوگی با پروژه و موافقانش نداریم. صحبت‌های اینها رو به دفعات شنیدیم. دیالوگ ما با سازمانه. ما نظرمون اینه که علیرغم اینکه این فرصت برای تشکلهای بوده، اما اگه موافقین طرح، حرفاشون رو زدن، تشریف ببرن و ما صحبت‌هامون رو با شما جداگانه مطرح کنیم

دکتر مرادی: بسیار خوب، حتما من در خدمت شما هستم. پس زودتر دوستان مطلبشون رو بگن که به اصل جلسه برسیم. آقای دکتر عباس‌نژاد بفرمایید

دکتر عباس‌نژاد؛ کارشناس پتروشیمی و نماینده شرکت پتروشیمی: بسم‌الله الرحمن الرحیم؛ من فکر میکنم سخنرانی کردن خیلی فایده‌ای نداشته باشه. ما بریم دنبال یه سری... مثل مهندسا عمل کنیم؛ نقصها یکی یکی گفته بشه و اصلا ببینیم جوابی براشون وجود داره یا نه؟ اگه واقعا باشنکسی که در مقابلشون هستن، بلد، اونها رو جواب بدن. من در مورد فنی پتروشیمی، بازار پتروشیمی و اینها، همه رو بلدم و میتونم جواب بدم

مزدک میررمضانی؛ فعال محیط زیستی و عضو کارگروه تخصصی شبکه ملی تشکلهای: شما در صحبتتون بفرمایید این واحد چقدر اشتغال ایجاد میکنه؟

دکتر عباس‌نژاد: اجازه بدین در وقت خودش عرض میکنم. اگر قبول بکنن، اینطوری جلو بریم ولی در مورد مسائل اجتماعی که فرمودید، من اصلا هیچ تخصصی ندارم و اصلا جواب نمیدم؛

ولی در مورد صنعت پتروشیمی، من اخیرا چیزهایی رو دیدم و شنیدم که حقیقتا تأسف خوردم برای خودم، که کسانی که این صحبتا رو میکنن، انگار هیچ خبری از پتروشیمی ندارن و مثلا میان فوق فوقش مقایسه میکنه با ۲۰ سال پیش و ۳۰ سال پیش. ۳۰ سال پیش ما در پتروشیمی شازند اراک بودیم؛ اون موقع، یه نوعی طراحی شد، الان پتروشیمی‌ها اصلا طراحی‌شون متفاوت شده. حتی همون شازند که اون موقع، مشکل پساب و اینها داشت، الان همه حل شده. الان استانداردها رفته بالا. الان پتروشیمی‌ها به عنوان Zero Liquid Discharge طراحی میشن. یک قطره پساب از مرزهای پتروشیمی نباید بره بیرون. یعنی جزء الزامات طراحی‌های امروزه. ولی دیدم که در صحبتها به این مسائل توجه نمیشه. البته اینجا نه ولی در جاهای دیگه دیدم....

محمدرشید رستمی؛ فعال و کنشگر محیط زیست و منابع طبیعی: جناب دکتر، حقیقتش در مورد پتروشیمی، ما سواد فنی نداریم، بحث ما بحث محیط زیستی هست. اون هم با خود سازمان. ما سواد پتروشیمی نداریم که بخوایم مباحثه کنیم. اون باید در جای خودش، صاحب فن انجامش بده...

دکتر مرادی: اجازه بفرمایید؛ ببینید آقای مهندس، عرضم به حضورتون که نامه آقای مهندس عالیخانی، گویا و شفاف بود و اگر واقعا پاس میکنه مباحث شما رو، و کاری که شما دارید انجام میدید، از این فیلتر میتونه عبور کنه، ما که اصلا با شما درگیری نداریم...

مسعود مولانا: باید برن به کارگروه ارائه بدن اون ۴ مورد رو

آقای شریعتی؛ نماینده مجلس: بله قبول داریم ولی اجازه بفرمایید دکتر دفتری از شرکت فن‌آوران، مسلط بر این پروژه هست...

محمد اله‌موتی: آقا کفایت میکنه واقعا. هر حرفی دارید ببرید در کارگروه...

آقای شریعتی: برادران ببینید! من فقط یه چیزی... چون اعتقاد دارم که ذهنیتی... ببینید ما نوکر مردم هستیم، چه آقای دکتر...

حنیفرضا گلزار: نوکر مردم که به مردم توهین نمیکند...

آقای شریعتی: اون رو اگه سند آوردید، من عذرخواهی میکنم

حنیفرضا گلزار: سندش رو که الان فرستادیم، کلکسیونیی از فحاشی به مردم...

دکتر دفتری: کارشناس ارشد حوزه صنعت و حامی پتروشیمی: بسم الله الرحمن الرحيم؛ اجازه بفرمایید...

حمید میرزاده؛ فعال، کارشناس و روزنامه‌نگار حوزه محیط زیست و منابع طبیعی: از یک گروه منتسب به شما، اتهامی زده

شد به فعالان ...

آقای شریعتی: من عذرخواهی میکنم، اجازه بدین...

حمید میرزاده: من نمیخوام جسارت بکنم، حداقل اعلام براثت میکردید...

حنیفرضا گلزار: چطور کسی ادعای نوکری مردم میکند؟ نوکر مردم که یک عامل افسارگسیخته رو در فضای رسانه‌ای اجیر

نمیکند که به سالم‌ترین مردم این جامعه بیاد هر چیزی رو که شایسته خودش و دودمانش هست، نثار کنه

دکتر مرادی: نه دیگه، آقایون اجازه بفرمایید، خواهش میکنم...

حنیفرضا گلزار: آقای دکتر عرض کردم که جلسه به همین صورت پیش میره. تا جلسه به وضع رسمی و قانونی خودش برنگرده...

آقای شریعتی: نه اجازه بده... پس صبر کن ما از جلسه خارج بشیم، فقط بین آقای دکتر! اجازه بفرمایید؛ همه ما مال این

سرزمینیم، همه متعلق به این آب و خاکیم، همه در یک کشتی نشستیم. همه حرفایی میزنیم، به قول معروف، شما میخواید یه اطلاعاتی

به ما بدین، راهی که اشتباه رفتیم برگردیم یا... ببینید من عرض کردم از پتروشیمی هیچی نمیدانم؛ حرفایی هم که اینجا زدم، فقط

فرآیندهای اداری کارو گفتم. به نظرم آقای دکتر دفتری و آقای دکتر عباس‌زاده، از متخصصین این کار هستن؛ شاید اطلاعاتی به ما بدن...

مسعود مولانا: خب برن به کارگروه ارزیابی بدن. اگه اطلاعاتشون فنی هست، برن اونجا. اینجا ما صحبت دیگه‌ای با سازمان داریم

آقای صدیق، وکیل دادگستری: آقای دکتر شریعتی، من اجازه دارم پاسخ ایشون رو بدم؟

دکتر مرادی: نه اجازه بدین جمع کنیم این بحث رو...

آقای شریعتی: شما اجازه بدین لایسنسور طرح یعنی کسی که داره پروژه رو ضمانت میکنه، توضیحی بده

حنیفرضا گلزار: ما گزارش ارزیابی این طرح رو خوندم و سه دفعه هم شخم زدیم، مسائل فنی رو خواهش میکنم اینجا حرفش

رو نزنید

آقای شریعتی: آقای دکتر دفتری! شما لطفا بفرمایید دو دقیقه توضیح بدین و بعدش ما رفع زحمت میکنیم و دوستان...

محمد اله موتی: آقای دکتر! اصلا یک جلسه مجزا با موافقین طرح برگزار میشه در اونجا صحبت های مفصل دوستان رو میشنویم.

بنده خودم هم برای انتقال موارد، خدمتون خواهم بود

ساعت اتاق جلسه در این لحظه، روی عدد ۳ بود و فرصت نیم ساعته آقای نماینده برای بیان مطالب حمایتی از پروژه پتروشیمی، نزدیک به ۲ ساعت از زمان نشست را به خود اختصاص داده بود و همچنان هم تقاضای بیشتری از سوی ایشان برای ارائه استدلال های موافق وجود داشت. و این موضوعی بود که منجر به ایجاد همه مه و بی نظمی در جلسه شده بود. اعتراض جدی نمایندگان تشکلها اما سبب شد که دکتر مرادی، با صدای بلند همه را دعوت به سکوت کند و در این میان، آقای سجادی، از همراهان نماینده بهشهر، آخرین فردی باشد که اجازه بیان مطالب خود را بیابد

آقای سجادی؛ کارشناس اقتصادی و سرمایه گذاری و مدیرکل اسبق اقتصادی استانداری گلستان و از حامیان

پتروشیمی:

یک صلوات ختم کنید... بسم الله الرحمن الرحيم؛ اولاً من میخوام عرض بکنم ما خودمون اینجور نبوده که خیلی هم بیکار باشیم که اومده باشیم؛ اولاً میخوام بگم اگر کاری از دستم بریاد برای مردم انجام میدم و حس میکنم این کار هم کار خوبییه. شاید هم کار خوبی نباشه. برداشت من اینه؛ حس من اینه؛ ببینید! اولاً اینی که شاید دوستان مثلاً فکر بکنن ما اومدیم برای لشگرکشی، اصلاً اینجوری نیست؛ یا ما اومدیم حرفمون رو به آقایون تحمیل بکنیم، خداییش اصلاً اینجوری نیست.

اگر به کسی هم جسارت شد در این زمینه، یه حرفی اگر زده شد، به هر حال منم توی این فضای مجازی هستم و میخونم. دیروز یکی از این دوستان ما منو نمیشناخت، یه حرف و توهین خیلی بدی به آقای شریعتی کرد؛ من اولاً بگم که آقای شریعتی، پسر عمه منه. جدا از اینکه نماینده مجلس شهر منه، پسر عمه منم هست ...

حنیفرضا گلزار: بله اطلاع داریم

آقای سجادی: عرض میکنم، شما اطلاع هم نداشته باشی، من خودم دارم میگم دیگه. افتخار هم میکنم. یه توهین خیلی بدی

کرد در قضیه همین پتروشیمی. رفتم توی پی وی، باهاش صحبت کردم و قانع شد و روشنش کردم. من نمیخوام اصلاً مقابله به مثل کنم دوستان شما هم، همه اینطرفی ها رو منفعت طلب گفتن. همه گفتن که دارن از فلانی یه چیزی میگیرن. بین برادر من! اولاً ما به حسن نیت شما واقفیم. اگر آدم اینجا امروز، به آقای شریعتی هم گفتیم، میخوام امروز پیام اونجا، بگم هر چی که محیط زیست بگه، همون ملاک ماست. قراره که محیط زیست تصمیم بگیره.

در خصوص اشتغال و مسائلی که آقا فرمود، من اصلا حرفاشون رو قبول ندارم. البته حرفشون از نظر خودشون، مستدل هست. من به عنوان کسی که حداقل ۱۵ سال، مسؤولیت اشتغال و سرمایه‌گذاری استان گلستان با من بوده، با این تفکری که آقا میفرماید، اصلا موافق نیستم.

در خصوص اشتغال و مراحل بعدیش معتقدم آقای رئیس! من اومدم بگم، اولاً اون تبصره‌ای که از سال ۸۱ به قبل بود، آقایان رفتن امتحانشون رو دادن. گفتن استانهای شمالی نباشه، رفتن استانهای مرکزی؛ الان هم داریم حاصلش رو می‌بینیم

حمید میرزاده: کار اشتباهی کردن

آقای سجادی: عرض میکنم، اجازه بدین، عرض میکنم؛ ما چاره‌ای نداریم جز اینکه بیایم کنار آب دریا؛ برای صنایع...

حنیفرضا گلزار: دریای آزاد؛ کنار دریای آزاد، نه دریای بسته...

آقای سجادی: برادر من! بذار حرفمو بزنم، اجازه بده برادر من (با فریاد)

حنیفرضا گلزار: آخه دارید اطلاعات غلط میدید...

آقای سجادی: مگه حرف زدی شما، من توی حرف شما آمدم؟

حنیفرضا گلزار: من که اصلا هنوز حرفی نزدم

آقای سجادی: الان داری حرف میزنی برادر من! آقا ببخشید، دریای آزاد؛ من عذرخواهی میکنم از ایشون

حنیفرضا گلزار: خب حالا شد

آقای سجادی: این یک؛ من برداشتم این بوده. یه حرفی آقای احسان‌بخش، خدا بیامرزه، امام جمعه قبلی گیلان، یعنی رشت... ما شمالی‌ها رو کلا رشتی میدونن. الان برید شما اردبیل. اردبیل فاصله‌ش تا رشت، یک پنجم فاصله رشت تا مراوه‌تپه است. الان من دانشجوی دانشگاه تهران بودم دیگه. میگفتم من از شمالم، میگفتن شما رشتی هستی که. ببین! ماها رو آدم ساده‌ای میدونن. به قول آقای احسان‌بخش، ما شمالی‌ها، شب بگو نداشتیم. صنایع بزرگ، همه رو بردن اونجا. گرچه به اشتباه بردن و الان به نتیجه‌ش رسیدن. اما میتونستن همین صنایع رو بیارن اینجا.

آقای مهندس عالیخانی، حرفای مستدلی زد. آقا شما، پتروشیمی بیاد بگه آقای شرکت فلان! این موارد، یک دو سه چهار، ده رو انجام بده و بیا مجوزت رو بگیر. ما مخلص هستیم. باید هم انجام بشه. آقای رئیس! محیط زیست از منظر ما، طرح مطالعاتی‌ش رو انجام بده، اگر گفت بشود، خدا پدرشو بیامرزه؛ اگه گفت نشود، خدا پدرشو بیامرزه.

اما قرار نیست خلیفه‌کشان رسم بیفته. یعنی محیط زیست بیاد بگه این آجر اینجا باشه، فردا ۴ نفر مثل من بیاد بگه نه چرا اونجا؟ بیاد اینجا. دو فردای دیگه پنج نفر بیان بگن چرا اونجا؟

محمدرشید رستمی: احسنت (با اشاره به صورت جلسه تنظیم شده در مجلس، در حضور دکتر نیکزاد) احسنت. این حرف درستیه.

خدا خیرت بده

آقای سجادی: اجازه بده، دارم میگویم دیگه...

محمدرشید رستمی: من فقط میخوام نشون بدم که بگم نمونه‌ایه که خودتون کردید. این رسم رو باب کردید

آقای سجادی: آقا! آقا! برادر من! آقایون چه مدافعین پروژه، چه مخالفین پروژه، همه به قانون گردن بذارین. جدا از مسائل پوپولیستی و هوچی‌گری. اصلاً پتروشیمی میانکاله‌ای در کار نیست. پتروشیمی مازندران در حسین‌آباده. میانکاله وجود نداره اصلاً. که چی هی بیایم بگیم و اسم بذاریم؟ مگه همین میانکاله در استان گلستان، آقای رئیسی مگه خودش نیومد و دستور اجرا نداد؟

حنیفرضا گلزار: چند نفر رو گرفتن. اون اشکال داره

آقای سجادی: برادر من (با فریاد) باز شما ببین! یه حرفی میزنی، بعد به من میگی صبر نداری

حنیفرضا گلزار: صلوات بفرست

آقای سجادی: آقای دکتر! مشکل ما همینیه؛ ما حاضر نیستیم همدیگه رو تحمل کنیم. من از موقعی که اومدم، آقایان هر چی گفتن، ما یک کلمه گب نزدیم. ببین همین عدم تحمل ما باعث میشه کار گره بخوره

دکتر مرادی: آقا این چه حرفیه؟ قرار بود جلسه اصلاً به شکل دیگه‌ای برگزار بشه و پیش بره

آقای سجادی: به هر حال ما هم که خبر نداشتیم خدایی. ما هم اومدیم حرف بزنیم که نتیجه بگیریم.

محمد اله موتی: آقا دو ساعت از جلسه تشکلها گذشته فقط شما حرف زدین. بعدش در مورد عدم تحمل میگین؟ به هر حال از نظر ما، همین هم خیر بوده ان شاءالله.

آقای صدیق؛ وکیل دادگستری: حرف آخر ما، ضوابط محیط زیستیه. هر چی که بگه، قبوله.

آقای سجادی: آقا من از طرف این جمع اعلام میکنم که نظر محیط زیست برای ما حجتیه

آقای شریعتی: اجازه بفرمایید آقای دکتر دفتری هم نظرش رو بگه

دکتر مرادی: ما هر چه میگویم فرصت تشکلها رو شما استفاده کردید...

آقای شریعتی: نه نگاه کنید! آقای دکتر دفتری، عالم به صنعت. به هر حال در کشور، نهایتاً محیط زیست هم بخواد تصمیم بگیره، یک رکنش به هر حال، ضمانت ایشونه. دو دقیقه ایشون صحبت کن.

آقای سجادی: بذار ایشون هم حرفش رو بزنه

محمد اله موتی: عجب اعتماد به نفسی دارید آقای سجادی! ما معذرت میخوایم نداشتیم شما حرفتون رو بزنید

دکتر موسوی؛ مدیرکل مشارکتهای مردمی و مسؤولیت‌های اجتماعی سازمان: آقای دکتر شریعتی! ما مسأله فنی رو ببریم در کارگروه ارزیابی؛ اینجا ما حداقل یک ساعت و نیم زمان لازم داریم که تشکلهای حرف خودتون رو بزنن و واقعا فرصت نداریم

آقای شریعتی: نه، صدالبته کارگروه هم میره؛ اجازه بدین! من نوکر شما هستم؛ دو سه دقیقه ایشون حرف بزنه و ما ببریم

مسعود مولانا: آقای دکتر! ما متهم شدیم به عدم تحمل و دو ساعته نشستیم داریم این حرفا رو گوش میدیم

آقای شریعتی: نه نه؛ حالا به چیزی گفتن، شما ببخشید دیگه، من نوکر شما هستم

آقای دکتر دفتری؛ مدیرعامل شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی و حامی پروژه: بسم الله الرحمن الرحیم؛ من مجید دفتری هستم. لایسنسور این طرح؛ به نمایندگی از پتروشیمی خدمتتون عرض کنم که هیچ طرحی بدون مجوز سازمان محیط زیست، از نظر شرکت صنایع پتروشیمی، قابلیت اجرا نخواهد داشت. هیچوقت هم نبوده. طبیعتاً ضوابطی در سازمان محیط زیست وجود داره که همه طرحهای داخل کشور، باید این ضوابط رو پاس کنن و من مطمئنم که این طرح هم، این ضوابط رو پاس خواهد کرد، به علت اینکه این پروژه، یکی از زیست‌پذیرترین پروژه‌های صنعت پتروشیمی است، از جهت پسابش، از جهت آلودگی‌هاش و دیتاها هم در اختیار مجموعه سازمان محیط زیست قرار گرفته. طبیعتاً هم هر مدلی رو سازمان بخواد اجرا بکنه، بر اساس اون مدل پیش میریم و جوابگوی محیط زیست هستیم

بسیار هم خوشبختم و خوشحالم که این دلوپسی‌ها رو از ان.جی.اوهای مازندران میشنوم و خیلی هم تشکر میکنم. ولی طبیعتاً اشتغال و صنعت، مبحث مهمی است و این رو هم در نظر بگیرید که تمامی این صنایع، در بهترین و خوش آب و هواترین نقاط اروپا، در حال کار و نصب و تولید؛ به شرط آنکه سازمان محیط زیست، به مجوزهای اولیه اکتفا نکنه؛ چک‌آپ‌های بعدیش رو هم انجام بده و ادامه بده. من فرمایش دیگه‌ای ندارم

دکتر مرادی: دست شما درد نکنه. خیلی ممنون. آقای شریعتی از شما هم ممنونیم و هیأت همراه و خداحافظی می‌کنیم از شما...

حمید میرزاده: من قبل از رفتن آقایون، به عرض کوچولو دارم؛ اولاً خیلی ممنون آقای شریعتی که تشریف آوردید؛ ما اصل رو بر براثت میگیریم. شما فرمودید که توهینی اتفاق نیفتاده. متأسفانه منتسب به شما، صحبت‌هایی شد، اتفاقی افتاد، بحثی بود که خوب، ناخوشایند بود.

بحثی وجود دارد که ما هم ایرادی وارد نکردیم؛ موضوع ما این بود که اگر آقای دکتر و آقای مهندس تخصص دارن، تحصیل کردن یا تجربه دارن و صنعت تخصصه، محیط زیست هم تخصصه. یعنی این هم یک بخشی از کاره. ما هم نیومدیم دعوا کنیم و یقه کسی رو بگیریم؛ من نویسنده اون کارزار هستم. نامه کارزار رو من نوشتم. ما هم حتی اونجا نوشتیم که صنعت فقط پتروشیمی نیست؛ صنعت میتونه تبدیلی کشاورزی باشه، صنعت بازیافت باشه، صنعت نیروگاههای زباله‌سوز باشه. همه اینها نیازهای همین الان مازندرانیه. نیازهایی هستش که مسائلی که مازندران الان داره و شما بهتر از من میدونید، متأسفانه مثلاً باعث سرطان شده و خیلی از بیماریهای دیگه، همین صنایع میتونه بیاد کمک بکنه.

بنابراین نکته اول اینکه ما موضوع فنی رو مطرح کردیم. دوم اینکه اعتراض اصلی ما اینه که یک مطالعاتی انجام شده که مطالعات مقدماتیه. همونطور که مهندس عالیخانی هم در نامه خودشون اشاره کردن، مشخصاً عنوان شده تا زمانی که مطالعات تکمیلی انجام نشده، نباید نه زمین واگذار بشه، نه کوچکتترین عملیات عمرانی در اونجا انجام بشه. فنس کشی هم عملیات عمرانیه آقای شریعتی! حتی کاشت درخت با هدف ایجاد فضای سبز محوطه هم، عملیات عمرانیه. بالاخره ۹۰ هکتار اتفاق افتاده.

اینجا دیگه اصلاً موضوع اینکه صنعت خوب است یا بد است رو نداریم. اینکه محیط زیست خوب است یا بد است، فرع بر مسأله است. موضوع اصلی اینه که یک بی‌قانونی اتفاق افتاده. مصوبه‌ای بوده و از اون مصوبه عدول شده. ما مشکلمون همین الان. وگرنه فصل الخطاب رو آقایون هم فرمودن، شما هم نماینده قانون هستید. فصل الخطاب اینجا، سازمان حفاظت محیط زیست. سازمان بگه موافقیم یا مخالفیم، دیگه بعدش ما یا شما با سازمان طرف میشیم. اما اصل داستان اینه که بی‌قانونی و تخلف آشکار از قانون اتفاق افتاده. خیلی ممنون از همه دوستان

آقای شریعتی: من عرض کردم که بر اساس جلسات مختلف، سازمان محیط زیست در اون مقطع، مجوز رو از طرف دفتر ارزیابی محیط زیستی سازمان امضا کرد. حالا کار ندارم مدیران سازمان تغییر کردن و الان نظر دیگه‌ای دارن. ولی در اون زمان، موافقت دفتر ارزیابی رفت پیش دکتر تجربی و ایشون ماهها نگهداشت و نهایی نکرد. ما اومدیم ازش سوال کردیم که این سرمایه‌گذار قراره ۸۰ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری کنه. سرمایه‌گذار هم اگه مانع داشته باشه، معطل نمی‌مونه. سرمایه‌ش رو میبره جای دیگه. دو سال پیش که ایشون اومد وارد این کار شد، دلار آزاد، ۱۷ تومن بود، الان نزدیک به ۳۰ تومنه. خب وقتی دو سال میگذره و از اون طرف هم مقام معظم رهبری مدام میگن مانع رو بردارید، امسال فرمودن تولید بر مبنای دانش‌بنیان و الحمدلله دانش این پروژه رو هم داریم، همه اینا باعث شد در مجلس، صحبت‌های فراوانی انجام بدیم و اصلاً هم بحث ما اینه که همه قوای کشور، دنبال یک هدف هستیم و اون هم تعالی کشوره.

بنابراین اونجا مصوب شد برای اینکه سرمایه‌گذار، کارش معطل مونده، زمین واگذار بشه. سازمان هم بزرگواری کرد و به سازمان امور اراضی مکتوب نوشت که زمین تحویل بشه و فوری هم تحویل داده شد. و کار عمرانی به معنای اینکه عرض کنم تاسیسات و اینها نه. زمینش رو تصرف کرده. شما هم زمین میخرید، اولین کار، چکار میکنید؟ محصور میکنید دیگه در همین حد بوده و ما یقیناً این ۴ عنوانی که آقای دکتر عالیخانی فرمودن، حتماً بهش ملزم هستیم؛ حتماً سرمایه‌گذار بارها و بارها فرمود هر استنادی که سازمان به ما تحمیل کنه، مخلصش هم هستیم. دنبال اینه که مشاور بگیره پاسخ سؤالات سازمان رو بده. ایشالا به لطف الهی، این قضیه رو پاس خواهد کرد و ایشالا دغدغه همه ما برطرف میشه

محمدرشید رستمی: آقای شریعتی! من یه خواهشی میتونم بکنم؟

آقای دفتری: ضمن اینکه من خدمتون بگم نمونه این پروژه، در داخل کشور، دو تا مجوز تا به حال گرفته و در حال نصبه.

محمدرشید رستمی: من به عنوان یک همشهری و یک برادر کوچکتر، در این جمع که هستیم، بگم که نه بنا بر این بوده که بخوایم با دوستان مقابله کنیم...

آقای شریعتی: ما همه یکی هستیم، مقابله نداریم...

محمدرشید رستمی: نه بنا بر این بوده که با دوستان همراهی کنیم. من میخوام به خواهشی از حضرتعالی بکنم، توی این جایگاهی که نشستید و من برایش خیلی احترام قائلم؛ شما اعتقاد به این مکاتبه آقای عالیخانی و همکاری سازمان دارید...

آقای شریعتی: بله، مطمئنا

محمدرشید رستمی: مرد قانون هم هستید

آقای شریعتی: صدالبته

محمدرشید رستمی: قانونی که شما مصوب می‌کنید، الگوی من، شخص آقای شریعتی است در پایبند بودن به قانون؛ لذا من میخوام خواهش کنم، این هم به نفع این پروژه است، هم به نفع این شهر، هم به نفع ذات قانونه که فعلا تا زمانی که پاسخی برای این مکاتبات داده بشه و مجوزی صادر بشه، این کار متوقف بشه

این رو به فال نیک میگیریم که امروز شما به هر حال اینجا رو در رو هستید و شخصا میخوام خواهش کنم، مطمئن هم هستیم از نظر وجهه اجتماعی، چه در شهر و چه در این مملکت، به نفع شخصیت جناب آقای سردار شریعتی هم هست که لطف کنید و دستور بدین فعلا عملیات اجرایی آنجا اتفاق نیفتد. اصلا فرض میکنیم آنچه قبلا اتفاق افتاده، بر اساس مقررات بوده ولی الان در این لحظه، طبق نامه‌ای که ملاحظه فرمودید، قرار است پاسخی داده بشه و مجوزی صادر بشه. فعلا این کار متوقف بشود تا این خروجی بیاد بیرون. اینجا هم حسن نیت شما بر تمام ماها ثابت میشه، هم به قانون احترام گذاشته میشه و هم در خصوص مطالعاتی که میخواد اتفاق بیفته، یک جو بسیار مناسبی ایجاد میشه.

تا زمانی که این تنش در اون عرصه وجود داره، هر روز یه فیلمی داره از منطقه منتشر میشه که اونجا چاله‌کندن و فوس‌کشی و جاده‌کشی و نصب سازه و اینها داره اونجا اتفاق میفته، نمیشه گفت ما پایبند قانونیم و خط بکشیم بین عملیات عمرانی و عملیات اجرایی و اینها.

من ۲۰ سال در حوزه منابع طبیعی کار کردم آقای دکتر! ببینید! واقعیت امر اینه که چه یک میخ کوبیدن، چه یک درخت کاشتن و چه یک بوته کندن، تخلفه. تخلفه آقا. قانونی که خود مجلس نوشته، ما پایبند به این قانون باید باشیم. تا زمانی که تمامی ارکانی که مجوز صادر میکنن، اعم از کمیته مکان‌یابی، کمیته استعدادیابی، کمیته فنی اداره کل منابع طبیعی، سازمان جنگلها، جناب آقای شجاعی، رئیس سازمان امور اراضی کشور، کمیسیون ماده ۲۱، به استناد ماده ۲۶، تمامی این ارکان منوط کردن به صدور مجوز ارزیابی محیط زیستی. ما هم پایبند و قائل باشیم. یعنی آخرین مجوزی که شخص آقای شجاعی، رئیس سازمان امور اراضی کشور هم دادند، نوشتند عملیات اجرایی، بعد از اخذ مجوز کمیته ارزیابی انجام بشه.

میخوام خواهش کنم، ببینید! تحویل شده و دستشون هست، کسی هم که نمیخواد ازشون بگیره، حداقل هیچ عملیاتی انجام نشود، تا زمانی که این اتفاق بیفتد. این خواهش رو میخوام داشته باشم، جوابش رو هم الان نمیخوام ...

آقای شریعتی (با لحنی بسیار آرام): ببینید آقای رستمی عزیز! من که هیچ سمت اجرایی در این پروژه ندارم. نه در سازمان محیط زیست، سمتی دارم و نه در این پروژه.

محمدرشید رستمی: آقا شما وکیل و نماینده ما هستید...

آقای شریعتی: نه، عرض میکنم، اجازه بدین؛ اینکه اونجا کاری انجام بشه یا نشه، منعی اگه داره، دوستان محیط زیست که قراره مجوز نهایی رو صادر کنن، به سرمایه‌گذار اطلاع بدن که آقا! ما تا اینجا که با شما همراهی کردیم، از این تاریخ حرکتی انجام ندین. چون تصمیم‌گیرنده اینها هستن الان. من که کارهای نیستم. ولی به هر حال ما تابع مسائلی هستیم که سازمان محیط زیست به سرمایه‌گذار تحمیل میکنه. به لطف الهی اون ابهامات هم پاسخ داده میشه

آقای صدیق، وکیل دادگستری: آقایون! ما بر اساس رعایت ضوابط محیط زیست، این پروژه رو میخوایم. در غیراینصورت خیر؛ این نیست که محیط زیست بگه نه و ما بخوایم اصرار کنیم. تعارف هم نداریم

مزدک میررمضانی: اگه محیط زیست بگه نه، تکلیف زمین چی میشه؟

آقای سجادی: امور اراضی زمینشو میگیره دیگه. دو سال بهش فرصت میده برای اجرا، اگه نتونه کاری کنه، باید برگردونه زمینو.

آقای شریعتی: آقای دکتر تشکر میکنیم، ممنون یکایک جمع هستیم. خداحافظ همگی

در این لحظه از جلسه که ۱۲۷ دقیقه از آغاز نشست، سپری شده بود، نماینده مجلس و هیأت همراه از جلسه خارج شدند. دکتر مرادی، از جمع حاضر تشکر کردن و دبیر شبکه ملی هم با اعلام یک تنفس ۵ دقیقه‌ای، از نمایندگان تشکلها درخواست نمود که به سرعت به اتاق جلسه برگردند تا گفتگوی تشکلها با مدیران سازمان که هدف اصلی این نشست بود، شروع شود در دقایق تنفس، گفتگوی طرفین در بیرون از اتاق و جلوی در آسانسور ادامه داشت

پس از خروج آقای نماینده و هیأت همراه و پس از زمان تنفس و استراحتی بسیار کوتاه، بخش دوم جلسه که در واقع، بخش اصلی این نشست طبق هماهنگی‌ها محسوب می‌شد، با صحبت‌های آقای دکتر مرادی، معاون محترم آموزش و مشارکت مردمی آغاز شد

دکتر مرادی؛ معاون آموزش و مشارکتهای مردمی سازمان حفاظت محیط زیست: خب دوستان بزرگوار! مجددا خوش آمدید. ظاهرا از نظرات مدیرعامل پتروشیمی و فرمایشات ریاست محترم جمهور و نامه‌ای که برای ریاست محترم جمهور نوشتیم، اطلاع نداشتید که خب، آقای عالیخانی خوندن و ان‌شاءالله حتما سازمان محیط زیست هم عمیقا روی مواضعی که نسبت به این پروژه گرفته، خواهد موند؛ چون به هر صورت ما حقیقتا توی بحثهای آمایش سرزمینی، اعتقاد داریم و معتقد هستیم که حتما باید رعایت بشه. در عین حال باز خدمتون عرض کردم که این نشست قرار بوده ما خدمت شما باشیم و نظر تشکلها رو بشنویم و همینطور بخشی از جامعه دانشگاهی که نظراتشون با اهمیتیه برای ما. من در خدمتون هستم و فرمایشات شما رو میشنوم

مسعود مولانا: سپاسگذاریم جناب دکتر. دوستان هم در حوزه آسیب‌های محیط زیستی، هم در حوزه قوانین و هم نقش و اثرات اجتماعی طرح، دقایقی صحبت میکنم و توضیحات تکمیلی رو میدن

دکتر مرادی: با کمال میل در خدمت هستم

محمدرشید رستمی: من واقعیتش نمیخوام خیلی تفصیل بدم چون حقیقتش جلسه بدی نبود. علیرغم اینکه این دوستان موارد درستی رو نگفتن. متأسفانه هنوز یاد نگرفتیم که پایبند باشیم به یک سری اصولی که خودمون رو زیر سؤال نبریم؛ یعنی بخشهایی از فرمایش دوستان، چیزهایی بود که ما باید می‌گفتیم. ایجاد بدعتی که متأسفانه میتونه تالی فاسد پشت سر خودش داشته باشه.

محمد اله موتی: ببخشید جناب رستمی! با توجه به اینکه مدیرکل محترم حفاظت محیط زیست استان مازندران و برخی کنشگران استان به همراه معاونین اداره کل، در دفتر مدیرکل و از طریق اسکای روم شبکه ملی، به صورت برخط توی جلسه بودن و هستن، اگه اجازه بفرمایید، یه سلام و علیکی کنیم و بعد ادامه فرمایش شما رو بشنویم.
آقای دکتر ابراهیمی کارنامی و سایر دوستان عزیز! درود و سلام، امیدوارم از جلسه استفاده کرده باشید

دکتر مرادی: آقای دکتر کارنامی سلام علیکم وقت بخیر و طاعات قبول

دکتر ابراهیمی کارنامی؛ مدیرکل حفاظت محیط زیست استان مازندران: سلام دکتر مرادی عزیز و سایر دوستان بزرگوار. ما در خدمت شما هستیم

محمدرشید رستمی: بله، دوستان شاید اطلاع دارن که من در دو حوزه منابع طبیعی و امور اراضی به عنوان دبیر واگذاری فعالیت داشتم و خب بخشی از اتفاقاتی که در عرصه افتاده رو نمیتونم درک کنم. واقعیت امر اینه که صدور نامه اگرچه کار بسیار لازم و مثبتیه ولی در عرصه ممکنه اتفاق دیگه‌ای بیفته.

من خواهش میکنم اینه که این نامه فوراً ابلاغ بشه به اداره کل استان و هر گونه فعالیت در عرصه، متوقف بشه. در واقع آنچه که شاهدش هستیم، به این دلیل که یه سری جوابهای قاطع باید در زمانهای خودش داده میشد که نشد. من نمیخوام دستگاه یا فرد خاصی رو در این خصوص مخاطب قرار بدم ولی میدونیم زمانی که یک مطالعه‌ای در اختیار یک دستگاه قرار میگیره، تکلیف دستگاه مشخصه. چه در استان و چه در سازمان، تکالیف قانونی مشخصه.

راهکار دادن، وظیفه مای دستگاه اجرایی و نظارتی نیست. طرف مقابل امروز خیلی محکم و ایستاده که کارشناسای پتروشیمی همه صاحب نظرن. ما بیسواد و اونها صاحب نظرن. اگه صاحب نظرن، چیزی رو که روی میز گذاشتن، ختم کلامه. بایستی در وقت خودش به مطالعات، پاسخ مناسب داده میشد. اگر اون ارزیابی ناقص، همون روز اول رد میشد، امروز ما این همه حاشیه داشتیم. این اتفاق در حوزه منابع طبیعی و امور اراضی هم افتاده. فشارها و لابی‌های بسیاری وجود داشته و داره. مطمئناً از این به بعد، یه همچین صورتجلسه‌ای (اشاره به صورتجلسه سه‌جانبه در مجلس در دفتر دکتر نیکزاد)، تالی فاسد ایجاد میکنه برای تمامی پروژه‌های بزرگ؛ همه نماینده‌ها این رو یاد میگیرن. بهشون یاد دادیم میتونید برید توی مجلس بشینید، دو نفر از محیط زیست ببرید اونجا و پای یه صورتجلسه رو امضا کنن و بعد هم برید عرصه رو بدون ارزیابی تحویل بگیرید و هر کاری دوست دارید، بکنید.

این باید همینجا جلوش گرفته بشه. باید میخ اول توسط سازمان، محکم کوبیده بشه. امروز اگر شما با این پدیده غیرقانونی، درست برخورد نکنید، در آینده نزدیک، حداقل در حوزه شمال به جرات میتونم بگم مواجهه با سیلی از این مصوبات خواهید شد ببینید! چیزی به اسم موافقت مشروط، هیچ محمل قانونی نداره. موافقت که کردید، تمام شد. این باعث شده کار این پرونده به اینجا بکشه؛ منابع طبیعی رفته در کمیته استعدادیابی، منوط کرده به کمیته فنی؛ کمیته فنی منوط کرده به ارزیابی؛ ارزیابی منوط شده به یه چیز دیگه. اینها باید جلوش گرفته بشه. این پاس کاریها یه جا باید تموم بشه. یه بار برای همیشه اینو جمعش کنید. ببینید فشارها و شتابزدگی باعث شده چه اتفاقاتی توی این پروژه افتاده؛ صورتجلسه کمیته مکانیابی دارم توی همین پرونده، مربوط به تاریخ ۲۲ شهریور ۱۳۹۹؛ که توش استناد شده به مصوبه ۱۰ مهر ۱۳۹۹، کمیته فنی. ببینید! این فشارها باعث میشه ما اون کارهای قانونی و کارشناسی خودمون رو نتونیم به درستی انجام بدیم. یک جایی میرسیم که نقطه بی بازگشته. حتی در قوانین امور اراضی هم دوستان گفتن همیشه زمین رو برگردونید ولی اینطور نیست.

شما در زمانی که عرصه‌ای واگذار کردی، اگر در این عرصه، سرمایه‌ای بیاد وارد بشه و کاری انجام بشه، دیگه این عرصه، مشمول قانون استرداد به منابع طبیعی نیست. این دست امور اراضی میمونه تا برای طرحهای دیگه تخصیص داده بشه. بنابراین این مسائل که داره به این شکل اتفاق میفته و همینجوری بخواد جاده‌کشی و نصب حصار و اینها ادامه پیدا کنه، این عرصه رو دیگه نمیشه برگردوند. بخش عمده این کارها هم که منجر به این صورتجلسات غیرقانونی و غیرکارشناسی شده و این فشار رو پشتش داره، هدفش اون ۹۰ هکتار زمینی بوده که در کمترین فاصله به منطقه آزاد، به بندر امیرآباد که قراره منطقه آزاد باشه خب اینا هدفشون اون زمینه. بالطبع میان یه سرمایه‌ای رو میریزن توش، میگن پتروشیمی نشد، نشد؛ زمین دیگه توی دست ماست. تا دو سال که پتروشیمی این زمین رو در اختیار خودش داره؛ تا دو سال آینده، بدون ارزیابی زمین در اختیارشونه. بدون ارزیابی‌ای که تمام مجوزها منوط به اون شده، هنوز نیومده ولی عرصه تحویل شده و قرارداد بسته شده با مجری به مدت دو سال؛ تا دو سال که دست اینهاست. بعد از دو سال هم دیگه به هیچ وجه به منابع طبیعی بر نمیگرده.

ببینید چقدر میتونه یه مصوبه‌ای که دوستان میرن پاش رو امضا میکنن، باعث حواشی بد بشه، باعث اتفاقاتی ناخوشایند بشه. خواهش ما و دوستان سمن و ان.جی.اوهاست که یه بار برای همیشه، محیط زیست به این موارد پایان بده. من حداقل توی این بیست سال گذشته نمیخوام بگم که این اولین مورد. از این موارد زیاد دیدم. ولی نباید اینجوری باشه. اگر در این جایگاه، رستمی بود و تعصب نداشت، بیاد و سیاسی کاری کنه و یه سنگی رو بندازه توی چاه، بعد دوستان دیگه مثل آقای مرادی و آقای عبادی که تعصب دارن، بیان سنگ رستمی رو از چاه دربیارن. میخوایم یه بار برای همیشه، این همینجا تمام بشه. ما چیزی به اسم مجوز و موافقت مشروط نداریم

حتی ببینید! دوستان رو توجیه نکردن. این نامه رو هیچیک از این افراد متوجه نشدن. نمیدونم شما توی جلسه، متوجه این قضیه شدین یا نه؟ همه فکر کردن که مجوز ارزیابی رو دارن، فقط قراره یه سری ضوابط رعایت کنن. هیچکدوم متوجه نشدن که قراره شما بری این ارزیابی رو از بن و بیخ، درست تهیه کنی و بیاری. شاید اصلا این ارزیابی رد بشه. اگر این ارزیابی رد شد، این عرصه رو گرفتی و رفتی توش جاده کشیدی و فنس کشیدی، عرصه دیگه چه فایده‌ای برای منابع طبیعی داره؟

ببینید! اینها رو هم درست توجیه کنیم و هم اینکه آخر جلسه، بهشون ابلاغ بشه اون نامه. دوستان استان و شهرستان هم توی جلسه هستن و دارن گوش میدن. بهشون ابلاغ بشه و همین امروز جلوی این پروژه گرفته بشه. جلوی اجرا گرفته بشه. این کل مساله‌ی من بود، ممنونم از همگی

دکتر مرادی: بسیار سپاسگزاریم جناب مهندس، استفاده کردیم

محمد اله موتی: همه حرف ما آقای دکتر همین بوده که مدلی از زمین‌خواری شبه‌قانونی تبدیل به رویه شده و این تجربه مکرر رو این آقایون، در اختیار همدیگه میذارن. در واقع، اساسا پروژه و اشتغال، محوریت نداره و بیشتر، بهانه‌ای برای دستیابی به زمین مفت و مجانیه. به عبارتی، این پدیده، اینجوری اموال عمومی متعلق به مردم رو تبدیل به ملک خصوصی خودش میکنه. بارها و بارها این نکته رو که در بسیاری از نقاط کشور اجرایی شده، تذکر دادیم و چاره‌ی کار رو هم که در وهله نخست، اصل شفافیت، پیشنهاد دادیم. اما خب به دلایل مشخصی، مورد توجه و پیگیری نبوده هیچوقت. به هر حال ببخشید؛ در این بخش، صحبت‌های مهندس گلزار رو میشنویم

حنیفرضا گلزار: به نام خدا؛ من برای اینکه وقت گرفته نشه، دیگه از تعارفات میگذرم. مجددا سلام عرض میکنم خدمت همه عزیزان. خب ما بخش عمده‌ای از انرژی‌مون در واقع امروز، توی بخش اول این جلسه که اصلا پیش‌بینی نشده بود، واقعا به هدر رفت به نوعی. و الان به لحاظ سطح و اندازه انرژی، همه‌مون تخلیه شدیم. علی‌ای‌حال، از بین فرمایشات جناب سرهنگ شریعتی و هیأت همراهشون، من اینجا پنج صفحه مطلب و نکات رو یادداشت کردم، ولی خب قطعاً فرصت نمیشه که به همه اینها بپردازم، چرا که انبوهی سند و مدرک و مطالب محوری دارم که باید در موردشون صحبت کنم. حالا اینکه چقدر وقت بهم اجازه بده، نمیدونم ولی در ابتدا، یک جمله‌ای رو که آقای مهندس عالیخانی در حرفه‌اشون اشاره کردن و من ضرورت می‌بینم خارج از مباحث مرتبط با حوزه محیط زیست، به عنوان یک مشکلی که گریبان مملکت ما رو به لحاظ تاریخی گرفته و رها نمیکنه، بهش اشاره کنم، این هستش که ایشان دو بار اشاره کردن و تأکید کردن که «جناب آقای شریعتی، دارن بر اساس غیرت حرفه‌ای خودشون این مسأله رو دنبال میکنن».

همه ما به اندازه خودمون تحصیل کرده‌ایم؛ به اندازه خودمون در اجتماع و در مسائل عمومی کشور مشارکت داریم؛ من ارجاع میدم دوستان رو به قانون اساسی. کجای قانون اساسی ما که فصل‌الخطاب مدیریت کشور هست، گفته که آقای وکیل ملت! آقای نماینده شهر! شما وظیفه‌ت این هستش که فلان جا دنبال ساخت سد باشی، فلان جا دنبال انتقال آب بین حوضه‌های باشی، فلان جا دنبال ساخت کارخانه باشی، فلان جا دنبال ساخت پتروشیمی باشی؟ من البته خطابم فقط به آقای شریعتی نیست، شریعتی و شریعتی‌ها در تمام این دوره‌های مجلس، چه قبل انقلاب و چه بعد از انقلاب، کجا این وظیفه به عهده‌شون گذاشته شده؟ آخه این چه غیرت حرفه‌ای هست؟ من واقعا دوست داشتم که بحث خودم رو با این مسأله شروع کنم که حالا ای کاش آقای دکتر عالیخانی هم تشریف داشتن و در این خصوص، به جمع‌بندی می‌رسیدیم

اما جناب آقای دکتر مرادی! من به اصل قضیه می‌پردازم. واقعا یکی از دلایلی که اصرار داشتیم این جلسه بدون حضور طیف مقابل برگزار بشه، به خاطر این بود که ما اول و آخر مقصر در بحث پتروشیمی امیرآباد و بسیاری دیگر از پروژه‌هایی که در سایر نقاط کشور، اجرائش داره تحمیل میشه، بر اساس و مبنای پول بیت‌المال و بر اساس سرمایه‌های ملی، مقصر اول و آخرش رو سازمان محیط زیست میدونیم. دیگه به اندازه کافی همه‌مون توی کار هستیم و اشراف داریم و میدونیم که قضیه چی هست و من نمیخوام بیشتر بهش بپردازم واقعا در خصوص همین مورد خاص، سؤال همه ما این هستش چرا سازمان حفاظت محیط زیست، اظهارنظر قاطع نمیکنه؟ یه چیزی نوشته شده با عنوان ارزیابی اثرات محیط زیستی؛ یه متن ۲۵۰ یا ۲۶۰ صفحه‌ای هستش که بخشی از صفحاتش رو که خیلی برامون مهم بود، پرینت گرفتم و همراهم هست .

بینید آقای دکتر! واقعا این چیزی که اینها نوشتن و سازمان شما حتی به عنوان مشروط و حتی به هر عنوان دیگری، نامه روش گذاشته، واقعا مطالعه ارزیابی محیط زیستی نیست. مطالعه ارزیابی محیط زیستی فقط این نیستش که من میخوام اینجا رو حفاری کنم، اینقدر گودبرداری داره، اینقدر منابع قرصه داره... شما در یک مطالعه درست باید راهکار ارائه کنی؛ باید بگی اگر من اینجا رو دارم حفر میکنم و این حجم مشخص از خاک رو جابجا میکنم، این آسیبش به لحاظ غیرمبادله‌ای اینه؛ به لحاظ مبادله‌ای اینه. اینم راهکار من پیمانکار و کارفرما برای اینکه فلان اتفاق بیفته یا نیفته.

ببینید آقای دکتر! ما قبل از اینکه آقای دکتر سلاجقه به این مسؤولیت منصوب بشن، یه بار یه جلسه خصوصی با ایشون داشتیم در حد چهار پنج نفر. بعد از انتصاب هم که ما واقعا حمایت از ایشون رو وظیفه خودمون میدونستیم، دوباره در همین سازمان یک جلسه ده نفری با ایشون داشتیم. خدمت ایشون عرض کردیم مدیریت قبلی، قطار سازمان رو در یک سرایشی بی‌ترمز قرار داده. این یک واقعیه. این یک حقیقته. سازمانی که میاد به یک پروژه ویرانگری به اسم شیرین‌سازی و انتقال آب کاسپین مجوز می‌ده و لو مشروط، این اسمش سازمان حفاظت محیط زیست نیست، حالا هر اسم دیگه‌ای بذارن، من ورود نمیکنم؛ نمیخوام خدای نکرده اسائه ادب بشه. به هر حال ما سازمان رو از خودمون میدونیم و اقتدار سازمان رو واقعا آرزو داریم. ولی اسمش نمیتونه این باشه. من اسم سازمان منابع طبیعی رو بارها گفتم و نوشتم، ابایی هم ندارم، اسمش رو گذاشتم سازمان واگذاری منابع طبیعی. سازمان محیط زیست در دوره گذشته مخصوصا در ۴ سال گذشته، در حال فرو رفتن به قهقرا بود

ما از آقای دکتر سلاجقه انتظار نداریم که ترمز این قطار رو بکشه؛ کشیدن ترمز این قطار برای ساعت اولی بود که اومدن در سازمان مستقر شدن. ما از ایشون انتظار داشتیم که این قطار رو دوباره به ریل اصلی برگردونه، ولی متاسفانه این اتفاق نیفتاد. من عذرخواهی میکنم.

در خصوص پتروشیمی میانکاله، من رک و پوست‌کنده خدمتون عرض کنم، احساس، برداشت و جمع‌بندی ما این هست که سازمان خودش رو پشت سازمانهای مردم‌نهاد مخفی کرده. ببینید! این روشش نیست. روزانه صدها نامه از این ساختمان داره میره بیرون؛ یک نامه سازمان حفاظت محیط زیست میزد که آقا جان! آقای مجلس، آقای وزارت نفت، آقای پیمانکار، آقای کارفرمایی که ما آخرش اصلا نفهمیدیم با کی طرف حسابیم توی این تشکیلات؟ الان دوست عزیزمون آقای دکتر رستمی اشاره کردن آقای شریعتی! شما کار رو بخوابون! آقای شریعتی گفتن بنده کارهای نیستم؛ من گلزاری که ۵ فروردین تا الان دارم این پروژه رو در حد توان خودم پیگیری میکنم، والله هنوز نمیدونم طرف مقابلم کیه؟ آقا مجلسه؟ دولته؟ وزارت نفت؟ سازمان صنایع پتروشیمی؟ خب کیه؟

۹۰ هکتار عرصه ملی به کی واگذار شده؟ توی تمام صورتجلسات نوشته نماینده پتروشیمی؛ آخه این پتروشیمی کجاست؟ کیه؟ چرا نمیدانیم کیه باهاش صحبت بکنیم؟ ببینید! ۹۰ هکتار زمین اومده واگذار شده، آقای جناب سرهنگ شریعتی اشاره کردن، بذارید اصطلاح خودشون رو به کار ببرم، گفتن که بر مبنای سائز پروژه، اومدن زمین در نظر گرفتن و واگذار کردن. من به همه مقدسات عالم در همین روز و در همین ماه مبارک قسم میخورم یک نفر از این هیأتی که از مازندران در حمایت از این طرح اومدن اینجا نشستن و صحبت کردن، قسم جلاله میخورم یک نفرشون یک خط از این گزارش ارزیابی رو مطالعه نکرده و اینجور دارن سنگ این پروژه رو به سینه میزنن.

چرا اینو میگم؟ آقا این گزارش ارزیابی که اومده بیرون؛ میفرمایند بر مبنای سائز پروژه ۹۰ هکتار زمین رو اختصاص دادن؛ به قول فرمایش آقای دکتر رستمی، در بهترین مراتع منطقه. آقای دکتر عالیخانی هم اشاره خوبی داشتن و در پاسخ به آقای که گفت مراتع بی ارزش، اشاره کردن در مورد چیزی که آگاهی ندارید، حرف نزنید؛ آقا در بهترین کلاس خاکی منطقه که «خاکهای مالی‌سول» هستش؛ برای دوستانی که علاقمند به بررسی هستن عرض میکنم؛ مالی‌سول‌هایی که الان ۹۰ هکتار زمین در اونجا واگذار شده، در خاورمیانه نظیر نداره. حالا من نمیخوام بشکافم، به عنوان یک خاک‌شناس این اطلاعات خرد رو عرض میکنم؛ میفرمایند خاک کشاورزی نیست و چه و چه، این حرفها چیه؟ عذر میخوام اینا مهملاته؛ اینا صرفا توجیهات آب‌دوغ‌خیاریه؛ اینا حرفای کف خیابونیه؛ شما رو به خدا نزنید این حرفا رو

۹۰ هکتار رو میفرمایند بر مبنای سائز صنعت گرفتن؛ آقا جان! خود مطالعات ارزیابی محیط زیستی طرح احداث امیرآباد مازندران؛ صفحه ۱۷ از صفحه ۱۴۶؛ دوستان این نقشه‌ای هست که اومدن ارائه کردن؛ میخوام ثابت کنم که این دروغه. خود نویسنده این گزارش ارزیابی، اینجا نوشته، من هایلایت کردم، براتون میخونم؛ نوشته توضیحات: کل مساحت در نظر گرفته شده برای تأسیسات و انبارها، توجه بفرمایید، یعنی هر چی که هست و نیست، هر جایی که شما میخوای آجر روی آجر بذاری که تبدیل بشه به پتروشیمی، ۵۵ هکتاره.

در ادامه گفته، و ۳۵ هکتار فضای بلااستفاده وجود دارد؛ آقا! آخه مسلمون! دیگه سند از این واضح‌تر میخوای؟ خود کسی که این سند رو تدوین کرده و قاعدتا باید حامی اجرای این پروژه باشه، داره میگه ۳۵ هکتار فضای بلااستفاده وجود داره. خب برای چی؟ اصلا من با چرایی امر احداث پتروشیمی که حالا تبعات محیط زیستی داره و دوستان به اندازه کافی گفتن و به اندازه کافی همه‌مون شنیدیم، هر چند که نواقصی وجود داره، الان با اون کار ندارم؛ من میگم آقا شما زمین ۹۰ هکتاری رو بیاید توجیه بکنید؛ بر چه مبنایی ۹۰ هکتار از بهترین مراتع کشور؟ اصلا بهترین مراتع هم نه؛ ۹۰ هکتار آیا جزء سرمایه ملی ما هست یا نه؟ چرا باید ۳۵ هکتار اضافه واگذار بشه؟ شما چطور انتظار دارید که سازمانهای مردم‌نهاد وقتی که همچین خبط و خطای بزرگی، که میلیاردها میلیارد تومن قیمت میخوره، در گزارش ارزیابی وجود داره، شما چطور انتظار دارید من جامعه محلی، من فعال محیط زیستی، من کارشناس، اصلا من به عنوان یک شهروند معمولی، چطور انتظار دارید بپذیرم که این صنعت، آلاینده‌گی نداره، آلودگی هوا نداره، پساب نداره، این قراره ۷۵ هزار نفر شغل ایجاد کنه؟ من عذر میخوام ولی والله اینا اکاذیبی هست که این مدت اینها در رسانه گفتن.

آقا ۷۵ هزار نفر اشتغال؟ شما یا واقعا نمیدونید ۷۵ هزار، چیه؟ یا شمردن بلد نیستید، یا منظورتون از پتروشیمی، یه چیز دیگه‌ست؛ آخه برای چی اطلاعات غلط میدین؟

داریوش عبادی؛ فعال حوزه محیط زیست و منابع طبیعی و عضو شبکه تشکلهای استان مازندران: حدود ۳۰۰ نفر نوشته

توی مطالعات ارزیابی...

حنیفرضا گلزار: دقیقا بله؛ الان میخوام به همین اشاره کنم؛ در همین گزارش ارزیابی محیط زیستی پروژه، در صفحه ۳۵ اومده گفته نیروهای رسمی شرکت، ۳۶۰ نفر هست و نیروهای پیمانکاری، ۱۲۰۰ نفر؛ که باز یه نکته جالبی رو من استخراج کردم از داخل این متن...

مزدک میررمضانی: نیروی پیمانکاری هم که یعنی در مرحله ساخت؛ و یا بخشهای مقطعی از اجرا...

حنیفرضا گلزار: بله دقیقا؛ حالا یک چیزی که من استخراج کردم این هستش که، میخوام بگم نواقصی که در یک مطالعه ارزیابی محیط زیستی وجود داره و متأسفانه در این سالها، از این سازمانی که ما زیر سقفش نشستیم، مهر و امضاء گرفته، تأییدیه گرفته، رفته تبدیل شده به فاینانس، رفته تبدیل شده به تسهیلات ۴ درصد هزاران هزار میلیاردی؛ میخوام اینو مطرح کنم که این کیفیتش در واقع به چه شکله؛

اومده گفته که سرانه تولید پسماند برای هر نفر، ۳۰۰ گرم در روزه و بعد اومده جمع زده که پسماند پتروشیمی، ۳۰۰ کیلوگرم در روزه؛ شما این ضرب و تقسیم رو انجام بدین که مشخص بشه بر مبنای اشتغال چند نفر، این مقدار پسماند تولید میشه؟ شما خودتون محاسبه کنید. من دیگه به این قضیه نمیپردازم.

یه مسأله بسیار مهمه دیگه‌ای که وجود داره و متأسفانه در این ۲۰ روز یا کمتری که تشکلهای مردم‌نهاد و سایر عزیزان تلاش کردن بهش پرداختن و البته ارزش غافل باقی موندن، پیامدهای محیط زیستی اجرای این طرح، بر خارج از حوزه اکوسیستم دریاست؛ هر چند که در حوزه اکوسیستم دریا هم این مسأله بهش پرداخته نشده به طور دقیق؛ فقط ما چسبیدیم به تالاب میانکاله؛ آقا من خودم بچه اون منطقه‌ام، میانکاله رو دیگه مثل گوشت و پوست و خون خودمون میشناسیم؛ برای ما عزیزه، برای ما اهمیت داره، برای ما جزء یک منطقه‌ی خاصه به لحاظ ذخیره‌گاه زیستی.

ولی به اشتباهی که رخ داد، این بود که همه ما متمرکز شدیم روی اثر اجرای این پروژه بر روی تالاب میانکاله؛ هیشکی نیومد بگه آقاجان! این ۲۵ میلیون متر مکعب آب شیرینی که قراره تأمین بشه، از کجاست؟ به چه قیمتی؟ چه پیامدهایی داره؟ چه بلایی قراره سر اکوسیستم دریاچه کاسپین بیاره؟ شما به محاسبه سرانگشتی بفرمایید، می‌بینید در خوشبینانه‌ترین شرایط، اگر به همین عدد پایبند باشن، سالی دست کم، ۳۰۰ هزار تن، نمک مازاد وارد اکوسیستم دریاچه کاسپین میکنه و دیگه نیاز به توضیح نیست که بنا به گردش پادساعتگردی که وجود داره، تمام این نمکها میره کجا آقای منصوری؟

حر منصوری: میره به تالاب چپقلی و تالاب میانکاله..

حنیفرضا گلزار: و از اونجا کجا میره؟ میاد در داخل همین تالاب؛ هیشکی متأسفانه به این قضیه ورود نکرده؛ از همه مهمتر، شما وقتی که گزارش احداث این پروژه رو مطالعه می‌کنید، واقعا عذاب‌آور؛ واقعا به قول معروف اگه موی کنان و مویه کنان و جیغ‌زنان و سر به بیابان‌گذاران بشیم بعد از مطالعه این گزارش، نباید بهش ایرادی گرفت.

گاز رو میخوان از عسلویه با ۴۸ اینچ بیارن، قبلا البرز رو شکافتن؛ بیارن بهشهر و تبدیل به پروپیلن بکنن، پروپیلن رو دوباره داخل لوله بکنن، دویست کیلومتر بفرستن دامغان؛ اونجا تبدیلیش کنن به پلی‌پروپیلن؛ بعد، همین گزارش هم که شما میخونید، همه‌ش نوشته صادرات، صادرات، صادرات؛ آقا از دامغان به کجا میخوای صادر کنی شما؟ مگه غیر از اینه که برای صادر کردن، نیاز به بندر باید داشته باشی و نیاز به جاده و زیرساخت حمل و نقل و اینها داری؛ بنادر ما مگه در حاشیه خلیج فارس نیست؟ دوباره اونجا طرح تصویب کنن و اعتبار میلیاردی بگیرن و پروپیلن مازاد که روی دست بندر امیرآباد مونده رو، توی لوله کنن و بفرستن بندر فلان و فلان برای صادرات. خب این اصلا توجیه مالی و اقتصادیش چطور انجام شده؟ مصوبه هیأت دولته دوستان! این حرفها رو که من دارم میگم.

محمدرشید رستمی: ارزیابی ۲۰۰ کیلومتر هم انجام نشده

حنیفرضا گلزار: بله دارم عرض میکنم، مصوبه هیأت دولته؛ همه دوستان اینو دیدن؛ من فقط برای اینکه روال کار انجام بشه دارم میگم؛ ۲۳ اسفند ۱۳۹۹، هیأت وزیران تصویب کرده؛ حالا من بند ۴ رو نمیخونم، تبدیل گاز طبیعی به پروپیلن که خودش محل بحثه؛ چرا گاز طبیعی تبدیل بشه؟ چرا متانول مازاد که اول قرار بود خوراک باشه، حذف شد؟

چرا الان گاز طبیعی شده خوراک پتروشیمی؟ گاز طبیعی که مردم منطقه، توی زمستون ندارن و خودشون مشکل دارن؛ گاز طبیعی که نیروگاه شهید سلیمی همین الان داره به خاطر کمبود گاز طبیعی، مازوت میسوزونه. خب اینا همه نواقصی هستش که وجود داره. بند ۵ ایم مصوبه هیأت دولت، اومده گفته، من مجبورم عینش رو بخونم: «احداث خطوط انتقال پروپیلن به طول حدود ۲۰۰ کیلومتر، با ظرفیت انتقال حدود ۴۰۰ هزار تن پروپیلن در سال، از منطقه امیرآباد مازندران به منطقه عمومی دامغان با دسترسی به بزرگراه و راه‌آهن»

خب این یعنی چی؟ به دوستان میگیم که آقا شما که میفرمایید این پروژه باید اجرایی بشه، تبعات محیط زیستی نداره، اصلا میانکاله رو ازش عبور میکنیم، دریاچه کاسپین رو به دلیل شورابه و تلخ‌ابه‌ای که واردش میکنید، ازش عبور میکنیم؛ ۹۰ هکتار زمین ملی ما رو شما دریافت کردید، ازش عبور میکنیم؛ فایناس اگه اشتباه نکنم، ۶۰۰ میلیون یورویی رو ازش عبور میکنیم؛ میگیم آقا اصلا به ما ربطی نداره، که البته به عنوان یک شهروند، ربط داره، باید به ما پاسخ بدی که این پروژه، توجیه اقتصادیش چیه؟ حالا ما همه اینها رو میداریم کنار؛

من یک سؤال دارم، آقا این خط انتقال ۲۰۰ کیلومتر رو که شما میخواین برنامه‌ریزی کنید برای انتقال پروپیلن، چجوریه؟ میگن آقا شما خبر ندارید، اون خط انتقال ۴۸ اینچ دامغان که بوده و گاز رو برای شما مازندران‌ها آوردیم، این خط انتقال پروپیلن رو کنار همون اجرا کنیم. پس نه هزینه مازادی داره، و نه تخریب محیط زیستی داره؛

خب ببینید! اصلا بحث حریمش هم نیست. یعنی اصلا به لزوم رعایت حریم خطوط انتقال گاز، کاری نداریم؛ آقایون اومدن اینجا دو ساعت وقت همه ما رو گرفتن و متهم کردن ما رو که شما سواد ندارید و دانشش رو ندارید، شما نمی‌دونید پتروشیمی چیه، شما پوپولیسیتید، شما چه و چه هستید؛ یه سرچ ساده، اصلا سرچ ساده هم نمیخواد، کسی که رشته علوم تجربی رو در دوره دبیرستان گذرونده باشه، شیمی آلی رو که پاس کرده باشه با یه نمره نسبتا خوب، الان به محفوظات خودش که مراجعه بکنه، میدونه که پروپیلن، جزء مواد گازی به شدت اشتعال‌زا هست. شما در ساختارهای شیمی هم که برید نگاه بکنید، با اف‌پلاس نشونش میدن. نمادش اف‌پلاسه؛ بهش میگن Flammable، به شدت اشتعال‌پذیره، در مجاورت هوا، این خاصیت اشتعال‌پذیری، به خصلت انفجارپذیری تبدیل میشه. خب بنده سؤالم اینه آیا وزارت نفت به شما همچین مجوزی میده که شما در کنار خط لوله ۴۸ اینچ انتقال گاز متان، خط لوله انتقال سالانه ۴۶۰ هزار تن پروپیلن رو جانمایی کنید؛ اینا مسائلی است که گفته نمیشه؛ مسائلی است که هنوز رسانه‌های ما بهش ورود نکردن؛ اصل قضیه اینجاست، پتروشیمی ساخته میشه، پروپیلن تولید میشه، میمونه روی دست ما؛ چون در حوزه دریاچه کاسپین که ما مشتری نداریم؛ باید چیکار بکنن؟ میان استناد میکنن به یک همچین مصوبه‌ای در سال ۹۹؛ میگن آقا! سال ۹۹، هیأت وزیران این مملکت، مصوب کرده این ۲۰۰ کیلومتر باید احداث بشه؛ کجا باید احداث بشه؟ پولش رو بدید ما دوباره بریم البرز رو بشکافیم، جنگلهای هیرکانی رو پاک‌تراشی بکنیم، یک مسیر جدید دیگری در نزدیکی اون مسیری که گاز اومده، باید احداث کنیم؛

جناب آقای دکتر مرادی! از سال ۸۸، ما درگیر پروژه‌ای هستیم به نام شیرین‌سازی و انتقال آب دریاچه کاسپین؛ در همه مباحثی هم که با آقایون داشتیم، یک راه فراری که داشتن، از جمله همین آقای دکتر کلانتری، فرمایش میکردن که نگران پاک‌تراشی جنگلها نباشید، ۴۰ هکتار بیشتر پاک‌تراشی نداره، ما میخوایم عملیات انتقال آب شیرین رو در حاشیه خط لوله انتقال نفت ری-نکا کار کنیم؛ میگفتن مجوز وزارت نفت رو هم گرفتیم؛ در همه این سالها هم ما از ایشون مطالبه کردیم، از نماینده سمنان، از استاندار، از وکیل، از وزیر، از همه خواستیم که شما اون سندی که وزارت نفت امضا کرده و گفته بیان خط انتقال آب رو کنار خط انتقال نفت کار بذارین، به ما نشون بدین. چرا نشون ندادن؟ چون اصلا همچین مجوزی وجود نداره؛ چرا صادر نشده؟ چون پروتکل‌های امنیتی، در حریم خطوط نفت و میعانات گازی و گاز و مواد شیمیایی انفجاری و اشتعال‌زا اصلا حتی اجازه بارگذاری خط انتقال آب شیرین رو در کنار خط نفت خام که خاصیت اشتعال‌پذیری خیلی کمتر از پروپیلن و گاز طبیعی رو داره، نمیده؛

یک جمله هم فقط برای تلطیف جو جلسه بگم که واقعا از دیشب فکر میکردم که هر جوری هم شده، حتی ۵ ثانیه، در مورد این دو خط که در گزارش ارزیابی محیط زیستی نوشته شده، باید صحبت کنم؛ و این دو خط رو عینا بخونم...
عینا این دو خط رو بخونم براتون؛ مطالعات ارزیابی محیط زیستی طرح احداث پتروشیمی امیرآباد مازندران، صفحه ۹۷ از صفحه ۱۴۶؛ بخش ۵-۶-۶؛ زیر سرفصل اعتقادات فرهنگی و مذهبی نوشته: «غذاهای سنتی بهشهر، شامل نازخاتون، آش گزنه (گزنه‌آش)، آش کدو یا همون کئی‌آش، آش ترش (ترش‌آش)، آش دوغ، ته‌چین، فسنجان، انار تیم خِرِشت، مرغ ترش، باقلاپلو، مرغ شکم‌پر، کدوپلو (کئی‌پلا)، اکبرجوجه، ماهی شکم‌پر و...»

این ببینید دوستان! ببخشید، ماه مبارک هم هست، همه دوستان الان قطعا هم اسید معده، هم بزاق دهنشون ترشح شده، من واقعا پوزش میخوام، فقط برای تلطیف جو خوندم. این یک نمونه‌ی تیپ از گزارشهای ارزیابی محیط زیستی هست که در این کشور در این سالها تدوین شده، تصویب شده و دوباره تأکید میکنم، بر مبنای این، بودجه‌های میلیاردی از بیت‌المال گرفته شده؛ با این گزارش، میخوان توجیه کنن که پتروشیمی بندر امیرآباد، تبعات و پیامدهای محیط زیستی نداره.

آخرین جمله من، آقای دکتر! اگر ما نتوانیم هیولای هفت‌سر پتروشیمی امیرآباد... من این حرف رو اعتقاد دارم، پتروشیمی امیرآباد، هیولای هفت‌سر. اگر نتوانیم به لحاظ قانونی این هیولا را متوقفش کنیم، شما قطع به یقین بدانید دوفردای دیگر، ابرپروژه شیرین‌سازی و انتقال آب دریاچه کاسپین، که آخرین میخ بر تابوت اکوسیستم استانهای شمالی کشور هست رو خواهند کوبید. من عذرخواهی میکنم بحکم طولانی شد. ممنون.

دکتر مرادی: بسیار سپاسگزاریم. استفاده کردیم. خسته نباشید.

محمد اله موتی: آقای دکتر! در ادامه همین بحث، آقای مهندس عبادی نکاتی را طرح خواهند کرد. بفرمایید آقای عبادی؛

داریوش عبادی: عرض ادب و احترام دارم خدمت همه حضار در این جلسه و جلسه استان مازندران. خب در بحث ارزیابی اثرات محیط زیستی، این گزارش موجود رو در مازندران و در کشور هم توسط استادان خبره دانشگاه و کارشناسان بررسی شده و این رو فاقد وجهت علمی تشخیص دادن. نمونه‌ش من دو مورد رو اشاره میکنم، یکی بحث مکان‌یابی که در روند علمی باید ابتدا انجام میشد و سپس مطالعات ارزیابی رو انجام میدادن که این اتفاق نیفتاده...

مزدک میررمضانی: اصلا خیلی وقتها توی خود ارزیابی، مکان اجرای پروژه به دست میاد؛

داریوش عبادی: بله دقیقا؛ و نکته دوم اینکه خود بحث شیرین‌سازی و بحث انتقال آب پروژه، نیاز به یک مطالعه ارزیابی جداگانه داشت که این رو در دل همین ارزیابی پروژه دیدن که خودتون میدونید اشکال جدی داره. مدل‌سازی که انجام دادن، پیشنهادم اینه خروجی مدل‌سازی، اگه تازه اسمش رو بذاریم مدل‌سازی، خروجی این رو در بخش رهاسازی تلخ‌آب، با یک سند بین‌المللی مشابه، فقط مقایسه کنید؛ محیط زیست بیاد واقعا مقایسه بکنه، ببینید اصلا میشه بهش بگیم مدل‌سازی؟ در پایان هم این رو بگم که هزینه سود و زیانش رو در اون ماتریس که تهیه کردن، برای ارزیابی ریسک و تجمعی، پیشنهادمون اینه که توسط یه جامعه دانشگاهی مجددا بررسی بشه و به این نتیجه بدون شک خواهید رسید که اصلا جایگاه پروژه در اینجا نیست و نمیتونه باشه.

یک مطلبی هم که جا موند اینکه، ما ۲۰ میلیون تن متانول مازاد در کشور داریم و سیاست کلان ما در طرح تولید پروپیلن این بود که این ۲۰ میلیون تن رو بیاریم تبدیل کنیم. خب الان اگه این سیاست کلی رو داریم، چرا ما میایم واحد GTP یا همین گاز طبیعی رو باز کلنگ میزنیم؟ این از کجا پیدا شده؟ ضمنا این حجم گاز مصرفی با توجه به کسری گاز که ما خودمون در استان داریم و مازوت داریم می‌سوزونیم و دود میکنیم، این کسری گاز چه توجیهی داره؟

اینا رو شما باید از شرکت نفت واقعا بخواهید و باید پاسخ بده. مورد بعدی اینکه پروپیلن تولیدی در اینجا که قابل صادرات نیست، چون همسایه‌های شمالی ما به اندازه کافی، متانول دارن و گاز هم دارن و نیازی ندارن به تولید ما. خب این برای صادرات باید بره در جنوب؛ چرا ما همونجا این کارو انجام ندیم؟ اونجا زیرساختها هم فراهمه، در صورتی که ما اینجا باید برای زیرساختها هم پروژه‌های مخرب دیگری رو انجام بدیم؛ ضمن اینکه اخیرا مسؤولان مربوطه وزارت نفت گفتن که بحث ذخیره‌سازی و تبدیل به پلی‌پروپیلن در دامغان هم کنسل شده.

بحث مهم دیگر، موضوع خود دریای کاسپین هست که به لحاظ آبی و پیش‌بینی‌های آینده که در IPCC در موضوع تغییرات اقلیمی مطرح هست و با توجه به بسته بودن دریا، الان ما خودمون دچار یه مشکلات پیچیده‌ای هستیم که اینجور پروژه‌ها تشدیدش میکنه.

ضمن اینکه خود پروژه اعلام کرده ما ۷ هزار متر مکعب آب رو باید تلخ آب کنیم و در چرخه میانکاله بگردونیم. واقعا با این وضعیتی که داریم، برای پیکره بیولوژیک کاسپین مناسبه این کار؟ اینها پرسشهاییه که انتظار داریم سازمان از بقیه بخشها توضیح بخواد. توضیح در مورد نوع تکنولوژی، میزان آلاینده‌گی و خیلی شاخصهای دیگه که گزارش موجود فعلی اصلا به طور واقعی و مستند بهش نپرداخته. ضمن اینکه دوستان ادعا کردن اینجا، پتروشیمی با ۲۰ سال پیش متفاوت شده و مدرن شده و به روز شده؛ واقعا سؤال اینه که اگه مدرن شدیم، اگه تکنولوژی رو داریم، چرا همین واحدهای ویرانگر و آلاینده جنوب، مثلا در عسلویه رو اصلاح وضعیت نمیکنید؟
یک پیشنهاد هم بگم خدمتون، در واقع رویکرد رو میخوام بگم که مسؤولان استان نگاهشون رو عوض کنن و مثلا این عرصه رو در اختیار فعالیتهای دیگه‌ای قرار بدن

حر منصوروی: من فکر میکنم ما اصلا فعلا پیشنهاد ندیم. چون هر کدوم از پیشنهادها هم داستان خودش رو داره و باید کاملا از همه ابعاد بررسی بشه؛

محمدرشید رستمی: ببینید! ما چیزی با عنوان آمایش داریم که تکلیف اونجا، درجه ۲ کشاورزی در سند آمایش استان مازندران هست. در بعد اینکه اونجا چه اتفاقی باید بیفته، اصلا به مطالعه کامل بذاریم انجام بشه. بگیم آقا ما با کمترین هزینه، با کمترین آلودگی، بیشترین اشتغال و بیشترین درآمد رو با کدوم فعالیت میتونیم محقق کنیم. این مطالعه رو پیشنهاد میدیم؛

داریوش عبادی: بله، یا مثلا بدون دخل و تصرفی در این ذخیره‌گاه ارزشمند، بحث طرح جامع گردشگری و بوم‌گردشگری میانکاله با محوریت پرندنگری و اکوتوریسم و با رعایت همه موازین و حساسیت‌ها میتونه مورد توجه باشه. در واقع، حرف بر سر اینه که میانکاله، خودش باید مدل مدیریتی داشته باشه نه اینکه بخشهای دیگه بیان با دخل و تصرف، مدیریت غیرمتناسب تعریف کنن. به هر حال متشکرم؛

محمد اله موتی: بسیار ممنون از شما آقای عبادی؛ خب آقای منصوروی! شما لطفا جمع‌بندی مطالب خودتون رو بفرمایید؛

حر منصوروی: خب سلام و عرض ادب خدمت دوستان مازندرانی حاضر در اداره کل مازندران و سایر عزیزان حاضر در جلسه؛ دوستان! من بحث اختصاص ۹۰ هکتار در مرتع ۳۰۸ هکتاری، اگر اشتباه نکنم مطرح شده؛ از دید من، ۳۰۸ هکتار، تصرف شده؛ چرا ۳۰۸ هکتار؟ به این فکر کردیم که چرا زمینی که اختصاص داده شده، رفته مجاورت رادارکیله و با بیشترین فاصله‌ای که از جاده امکان داشته، زمین رو گرفتن؛ یعنی این ابرپروژه، قرار نیست به جاده‌ای داشته باشه؟ قرار نیست تأسیسات داشته باشه؟ خود به خود تمام زمینی که در مقابلش بین جاده و زمین خودش قرار میگیره رو تصاحب میکنه. این کاملا مشخصه. به هر حال صنایع جانبی داره، پایین دستی داره و به اینها اصلا اشاره نشده. اصلا بحثی مطرح شده که احساس میکنیم در خشک شدن تالاب، تأثیر داشتن. شاید دور از تصور باشه ولی واقعیت داشته.

اولا که آقای شریعتی مطرح کردن که مکان پروژه، ۱۵ کیلومتر فاصله داره؛ ایشون جاده رو حساب کردن. یعنی همین مسیری که میره به سمت بندر امیرآباد و از اونجا میره به تالاب، حساب کردن؛ عجیبه، مگه آلاینده‌ها قراره از این جاده عبور کنن؟ چه منطقیه این؟ دود از جاده میره؟ مساله دیگه که وجود داره اینه که پدران ما و همه مردمی که در چهارقلعه عبدالملکی، میزان این اتفاق نامیمون هستن، میدونن که ما توی این زمین، سالهای سال ماهی می‌گرفتیم. در طول زمستان، آب میومد بالا؛ آب الان رفته عقب و دوباره برمیگرده.

مگه قراره وضعیت اینطوری بمونه؟ تمام این سرزمین، زیر آب بوده. شما اگه بری اونجا نگاه کنی، یه خونه نمیتونی بسازی. در مرتع فرو میری؛ آخه مگه سرزمین، قحط اومده توی این قسمتها؟
من اینکه مخالفت کردم و گفتم طرح جایگزین مطرح نشه، اونجا کاربری مرتع داره، به هر حال سه هزار نفر دارن اونجا زندگی میکنن که معیشت جامعه رو دارن تأمین میکنن. یه نسلی هستن که ما توی همه ادبیات و مثل هامون میگی اونا خوبن. اونا زندگی سالم داشتن و باید بمونن؛ بعد خودمون تیشه به ریشه شون بزنیم؟

ما در بهشهر در حال حاضر، سه یا چهار چاه حفر کردن که اون سطح بالای آب رو ببرن پایین که فاضلابها توی خونه مردم نیاد. این کار رو چند سالیه دارن انجام میدن. مشاوری گرفتن و این پیشنهاد رو دارن پیاده میکنن؛ چطور میشه در جایی که آب در سطح هستش و در پاییز و زمستان در حالت عادی، کاملاً غرق آب هستش، بخوایم یه پروژه‌ای با این ابعاد اجرا کنیم؟ به نظرم با تمام مسائلی که در این زمینه وجود داره، این یک زمینخواریه...

این یک زمینخواریه و قبلاً هم اتفاق افتاده. ۶۰ هکتار رو از پشت آسیاب، توی همون مرتع گرفتن، قرار شد که یک شهرک گلخانه‌ای بزنی و الان گذاشتن برای فروش. یعنی تغییر کاربری داده شد و وقتی به دست سرمایه‌گذار، حالا چه بخش خصوصی و یا هر جای دیگه که رسید و اون ۶۰ هکتار از اون مرتع بزرگتر کنده شد و الان متری یک میلیون تومن گذاشتن برای فروش. نمیدونم چقدر خریده بودن؟

محمدرشید رستمی: ۵۴ هکتار بود اون زمین.

حر منصوری: بله درسته؛ خب، سرمایه‌گذار دید اینجا یه زمینی افتاده و زمین هم مال دولته و بخش خصوصی نیست و میتونه این کار رو انجام بده. یه نکته دیگه‌ای که در واقع، توی عرایضم میخوام خدمتتون بگم اینه که ما نیروگاهی داریم در همین منطقه خودمون که ساخت آلمانی‌ها بود و گازسوز بود و بالاترین استاندارد زمان خودش رو داشت ولی از سال ۸۵ داره مازوت میسوزونه و انقدر تراکم آلودگی در این منطقه، به خاطر بسته بودن محیط دریا تا کوهستان، بالا میره که تبدیل به باران اسیدی میشه. مادر خودم چندین بار لکه‌های قهوه‌ای توی چشمش ایجاد شد که بردیم پیش متخصص و گفت عاملش همینه؛ یا مرکبات اون منطقه که شغل مردم هستش، اونجا قطب مرکباته، بهترین مرکبات شمال رو توی منطقه زاغمرز و چهارقلعه داریم، همه کیسه‌های اسانس پرتقال از بین میره و میترکه، لکه‌های قهوه‌ای پیدا میکنه و کیفیت پرتقال شدیداً پایین میاد؛ آقا شما برای شغل داری اینهمه بدبختی ایجاد میکنی، بعد از اونطرف تمام شغل‌های بومی منطقه رو داری تحت تأثیر خودت قرار میدی؛ مگه میشه همچین چیزی؟ بلااستثناء، غیر از شغل‌های دولتی، تمام اشتغال‌هایی که در چهارقلعه عبدالملکی و اون منطقه وجود داره، از بین میره؛ با دلیل و سند خدمتتون میگم. و اون توالی که به واسطه وجود بندر و کارخونه‌های دیگه صورت گرفته و هیچ اشتغالی برای ما ایجاد نکردن رو در حال حاضر شاهد هستیم و ۱۰۰ درصد با حضور و بارگذاری پتروشیمی تشدید میشه.

آخرین نکته رو خدمتتون بگم؛ در قالب ۲۰۵۰ هکتاری که بندر امیرآباد از اراضی ما گرفت و مراتع ما رو که تعداد زیادی از پدران ما اونجا اشتغال داشتن، تصرف کرد، ۱۱ نفر از مردم ما رو برد اونجا به عنوان نگهبان و بارشمار، مشغول به کار کرد؛ طی ۱۵ سال گذشته، ۱۱ نفر رو برد برای اشتغال و ۱۹ نفر رو کشت. ۱۹ نفر از مردم بومی منطقه، در تصادف با کامیون‌های بندر امیرآباد، زیر کامیون رفتن و از بین رفتن؛ خب این چیزیه که کاملاً روشن میکنه تمام اون ادعاهایی که درباره پتروشیمی مطرح هستش، ادعاهای پوچ پوچ هستش. من از همینجا، از دوست عزیزم جناب آقای دکتر ابراهیمی کارنامی، مدیرکل محترم، خواهش میکنم که پوشش بدن به ما؛ من بعد از عید، پنج بار رفتم اطلاعات و دادستانی؛ یک سانتیمتر از خط قانون خارج نشدم و مطمئن بودم و سینه‌م رو هم سپر کردم و حرفمو زدم؛ ما حمایت میخوایم؛ وقتی یک جایی محق هستیم و سازمان هم میدونه، پشتیبانی کنه و همراهی کنه؛

من روزانه با آقای ابراهیمی در تماس بودم، لحظه‌ای که داشتم میرفتم اونجا، خدمتشون عرض کردم که من رو خواستن و دوباره دارم میرم. یه روز در میان میرفتم اونجا. من خواهش میکنم سازمان محیط زیست اگر به حضور کنشگرای محیط زیستی احترام میذاره، حمایتشون کنه؛ یه وکیل یا یه کارشناس پیگیری‌کننده رو دنبال کار بفرستن؛ من اگه تخلف کرده باشم، اشکالی نداره، همه در برابر قانون، تسلیم هستیم؛ ولی اگر تخلف نکردم، اجازه ندن که من رو اذیت کنن. خیلی ممنونم از شما

دکتر مرادی: بسیار خوب؛ خسته نباشید، سپاسگزاریم از شما؛

محمد اله موتی: آقای مولانا دو دقیقه بفرمایید شما؛ و بعد هم در خدمت آقای دکتر ابراهیمی هستیم؛

مسعود مولانا: ضمن سلام خدمت دوستان مازندرانی و با سپاس از شما و جناب دکتر موسوی که در واقع مبنای تشکیل این جلسه رو فراهم کردید، جلسه بسیار خوبی بود به نظرم؛ ببینید آقای دکتر! مساله فعالین مازندران و فعالین سراسر کشور و تشکلهای محیط زیست و منابع طبیعی کشور در این داستان، فقط پتروشیمی میانکاله نیست؛ از نظر ما، تأسیس پتروشیمی میانکاله، به هر دلیلی و با هر شرایطی، مانند شکستن خاکریز اول است؛ همه اونهایی که جبهه و جنگ رو به هر ترتیبی تجربه کردن، میدونن که شکستن خاکریز اول، به سرعت، فروپاشی خاکریزهای بعدی رو در پی خواهد داشت؛ اگر پتروشیمی، اونجا در میانکاله مجوز بگیره و فعالیت کنه، قطعاً انتقال آب دریای مازندران هست، تخریب توی جنگل هست؛ بسیاری از پروژه‌های دیگه چنگ میندازن به عرصه‌ها؛ شما یا باید جنگل، یا ساحل، یا دریا رو بدین...

بنابراین من خواهش میکنم که سازمان محیط زیست در دوره جدید ... در دوره قبل رو نمیگم، دوره قبل، ۴ سال قبل، ما خودمون منتقد بودیم، من و آقای عبادی، کنفرانس گذاشتیم، مناظره کردیم، مذاکره کردیم، انواع و اقسام صحبتها رو با دکتر کلانتری داشتیم، نشد؛ خواهش میکنیم در دوره جدید، سازمان محیط زیست، با این درک و با این دریافت، محکم بایسته، جلوی احداث غیرقانونی پتروشیمی میانکاله رو بگیره و به نمایندگی از سمن‌های مازندران و تشکلهای محیط زیست کشور با اجازه آقای اله موتی، خدمت شما عرض میکنم که ما این خاکریز اول، خط قرمز ماست؛ تحت هیچ عنوانی اجازه نمیدهیم که این خاکریز اول، فرو بپاشه؛ ناموس ماست؛ خاک وطنه، نه خاک مازندران، بخشی از خاک وطنه و ما اجازه نمی‌دهیم خاکریز اول خاک وطن، فرو بپاشد. از شما بسیار سپاسگزاریم.

دکتر مرادی: خواهش میکنم، دست شما درد نکنه، ممنون از شما

محمد اله موتی: خب ما در این بخش، صحبت‌های مدیرکل محترم محیط زیست استان مازندران رو از طریق اتاق گفتگوی شبکه ملی در پلتفرم بومی اسکای روم می‌شنویم؛ جناب دکتر ابراهیمی عزیز! شما دسترسی دارید، بفرمایید لطفاً

دکتر ابراهیمی کارنامی: مدیرکل محترم حفاظت محیط زیست استان مازندران: بسم‌الله الرحمن الرحیم؛ سلام عرض میکنم و خسته نباشید میگم خدمت همه دوستان؛ طاعات و عبادات قبول و سال نو رو هم تبریک میگم؛ ببینید! مباحثی که عزیزان فرمودن، قطعاً مباحث بسیار مهمی است که محور اونها هم در حقیقت به بحث ارزیابی محیط زیستی و تصمیم‌گیری‌هایی که در سطح ستاد انجام میشه، برمیگرده؛ با توجه به اینکه عنایت دارید این پروژه‌ها ارزیابی‌شون، تفویض اختیار به استان نشده و تصمیم، تصمیم درستی بود به خاطر ابعاد این پروژه‌های بزرگ و نیاز به بررسی‌های دقیقی که وجود داره در سطح ستاد و با استفاده از هم‌افزایی‌های کارشناسی که لازم هست انجام بشه؛

خب این مواردی که گفته شد رو خواش داریم که لحاظ بشه و ما خودمون هم در جلسات ارزیابی میایم و اگه به مطالعات دقیقی انجام بشه و ارائه بشه، حتما این مباحث رو خود ما هم مطرح خواهیم کرد؛ الان اون بحثی که شاید مورد مطالبه دوستان بوده، آقای رستمی و آقای گلزار هم اشاره کردن، بحث اینه که پروژه متوقف بشه. در رابطه با توقف پروژه، حالا چون آقای رستمی علاوه بر اینکه فعال محیط زیستی هستن و صاحب‌نظره، در مجموعه امور اراضی هم حضور دارن، بهتر میدونن، اختصاص زمین یا هرگونه فعالیت روی منابع ملی در خارج از مناطق چهارگانه تحت مدیریت سازمان محیط زیست، مدیریتش با همکاران عزیزمون در مجموعه منابع طبیعی و امور اراضی است.

اصلا من میگم طرف نمیخواد پتروشیمی بسازه، طرف میخواد ویلا بسازه، میخواد معدن کاوی بکنه، هر کاری بخواد بکنه، بالاخره یک نهاد متولی داره؛ اگر من هم بخوام اقدام کنم و دستور قضایی بگیرم، حتما باید مستند به قانون و مقررات باشه؛ اولاً خود این دوستان امور اراضی که بحث تخصیص زمین رو انجام دادن، اگه ایراد قانونی داره، ما خواهش مون اینه که حتما اقدام کنن، اگر هم نشد، همکاران ما در مجموعه منابع طبیعی باید اقدام کنن. چون کاری که الان محیط زیست میتونه بکنه اینه که نامه‌ای که جناب آقای عالیخانی زدن، یک رونوشت به سازمان امور اراضی و یک رونوشت به سازمان منابع طبیعی کشور بزنن که دوستان اقدام لازم رو در جلوگیری از ادامه پروژه تا تعیین تکلیف، داشته باشن. این روش جواب میده مگر اینکه دوستان ادله‌ای داشته باشن یا مستنداتی داشته باشن که بگن کاری که تا الان داشته انجام میشده، وفق مقررات هست.

اینکه تخصیص زمین چطور صورت گرفته، حقیقتش من اطلاعاتی ندارم و نمیخوام اظهارنظر کنم، اینکه چجوری سطح اشغال رو تعریف میکنن، اینکه ۵۵ هکتار چطور تبدیل شد به ۹۰ هکتار؟ من در این باب هم به خواهشی دارم آقای دکتر مرادی از محضر حضرتعالی که جلسه دیگری رو هم با حضور مدیران دستگاہهایی که دوستان توی صحبت‌هاشون، نسبت به عملکردشون حرف داشتن برگزار کنید. چرا که این مسأله آنقدر مهم هست که ملاحظه میفرمایید دوستان من از مازندران حضور پیدا کردن اونجا و من مطمئنم باز هم وقت میذارن تا به یک جمع‌بندی عقلایی برسیم. ما هم تابع تصمیمات و نتیجه نهایی هستیم که حتما دفتر ارزیابی اعلام میکنه و بر اساس اون هم اقدام خواهیم کرد. اگه فرمایشی دارید، در خدمت هستیم؛

دکتر مرادی: خیلی ممنون آقای دکتر، تشکر، خیلی ممنون. خب جلسه خیلی طولانی شد، من از همه عزیزان تشکر میکنم... واقعا از حضور و همراهی و پیگیری همه دوستان تقدیر و تشکر ویژه دارم؛ استفاده کردیم از محضرتون، خیلی ممنون از دغدغه‌مندی‌تون، از احساس مسئولیت‌تون، از تعهدتون؛ ان‌شاءالله که با همکاری همدیگه بتونیم خدماتی رو به محیط زیست کشور و همینطور به سازمان به عنوان نهاد حفاظتی محیط زیست ارائه بدیم؛ واقعیت امر اینه که خب، آقای مهندس عالیخانی، نظر قطعی سازمان رو درباره این پروژه اعلام کردن و دوستان هم شنیدن؛ ریاست محترم سازمان، طی نامه‌ای، نظر قطعی سازمان رو به محضر ریاست محترم جمهور اعلام کردن و فکر میکنم که کفایت میکنه؛ چون تمام نقطه‌نظرات کارشناسی که لازم بوده، در این نامه لحاظ شده؛ ان‌شاءالله که با همکاری هم بتونیم باز هم به حل موارد خاص محیط زیستی کشور بپردازیم؛ از همه عزیزان ممنونم؛ آقای اله‌موتی اگر مبحث دیگه‌ای نیست، ختم جلسه رو اعلام کنیم...

حنیفرضا گلزار: ما البته لازمه که جلسه‌ای هم با ریاست سازمان منابع طبیعی داشته باشیم چرا که همراه شدن اونها در این مسیر بسیار مهمه؛ آقای دکتر مرادی از شما هم ممنونیم؛ امیدواریم پیگیری جدی این مسأله و اجرای دقیق دستورات رو شاهد باشیم و صرفا در سطح برگزاری جلسه نمونیم.

دکتر مرادی: بله حتما، ان شاءالله به لطف خدا و همکاری و همراهی همه، این رویکرد با جدیت دنبال میشه؛ آقای اله موتی! بفرمایید
اگه جمع بندی نهایی هست

محمد اله موتی: خب واقعا سپاسگزاریم آقای دکتر مرادی عزیز! از پیگیری مداوم شما و پیگیری آقای دکتر موسوی بزرگوار و پیشنهاد برگزاری این جلسه و تحقق فوری آن؛ حقیقتا تحرک خوبی رو شاهد بودیم؛ ممنون از استادان بزرگوار که از استان تشریف آوردن؛ دوستان عزیزی که واقعا با جان و دل، پای کار هستن؛ به جرأت میتونم بر اساس تجربیات برگزاری چنین جلساتی عرض کنم که این حرکت هماهنگی که می بینیم، واقعا کم نظیر و ویژه بوده و همه بخشهای جامعه، گوشه‌ای از کار رو به عهده گرفتن و امیدواریم نتیجه درست رو هم بگیریم؛

هر چند جناب دکتر! دوستان عزیز! بنده کمی نگرانی دارم بابت رویکردی که در برخی گفته‌ها و یادداشتها و در همین جلسه هم دیده شد که استنباط شده و یا به عنوان نتیجه تلقی شده؛ دقت بفرمایید، بنده این رو در این دقایق پایانی صریح عرض کنم که علیرغم تشکر ویژه از جناب دکتر سلاجقه و مهندس عالیخانی بابت نگارش نامه‌های مهمی که قرائت شد، اساسا مطالبه و خواست تشکلهای و کنشگران محیط زیستی، متمرکز بر گزارش ارزیابی و اصلاح اون نیست. دقت بفرمایید! نه اینکه لازم نباشه این کار؛ ولی عرضم اینه که نقطه تمرکز ما اصلا اینجا نیست.

آقای دکتر! مطالبه اصلی، لغو بدون مماشات و فوری مصوبه هیأت دولته که بارگذاری پتروشیمی رو تجویز کرده. ما حرفمون اینه که اساس این مصوبه غلط بوده و انتظار اینه که بدون فوت وقت، دولت آقای دکتر رئیسی ابطال کنه مصوبه رو؛ ضمن اینکه با فرض حاکم بودن این مصوبه، از اونجاییکه روال قانونی کار، مواجه با کلکسیون از تخلفات بوده و در عدم شفافیت، واگذاری غیرقانونی عرصه اتفاق افتاده، مجری پروژه، بابت دخل و تصرف در عرصه و آسیب و تخریبی که انجام داده، باید خسارات وارده رو جبران کنه.

به عبارتی همونطور که قبلا عرض شد، این نوع شبه‌زمینخواری در سایه سوءاستفاده از مقررات و قوانین و با وجود لابی و رانت و فشار، محکوم شده از طرف تشکلهای و ما صراحتا عرض کردیم که باید متوجه باشیم تمرکز بر گزارش ارزیابی و اصلاح مطالعات، به نوعی، همه ما رو مشغول به خودش نکنه و انحراف در مطالبه اصلی ایجاد نکنه. بحث ما در وهله اول، اصلا گزارش ارزیابی نیست. اصل داستان مشکل داشته و داره و باید به وضع سابق برگرده و از متخلفین، خسارت تخریب اراضی ملی گرفته بشه.

به هر حال باز هم از شما و همکاران محترم، از دکتر موسوی بزرگوار، از مهندس عالیخانی بزرگوار و همه دست‌اندرکاران این آگاهی‌افزایی و حساس‌سازی و پیگیری موضوع و برگزاری جلسات، به ویژه این جلسه که با حضور ناگهانی نماینده محترم مجلس و هیأت همراه، جلسه تقریبا متفاوتی شد، صمیمانه تشکر میکنیم.

دوستان عزیز که از استان تشریف آوردن و همچنین عزیزانی که در استان و در کشور، پیگیر بودن و هستن، سلامت باشن الهی؛ خدا حفظتون کنه و ان شاءالله همه ملتزم به رعایت موازین قانونی و عمل به مقررات باشیم و بهترینها برای محیط زیست و منابع طبیعی کشور و استان و میانکاله و مردم عزیز بهشهر اتفاق بیفته. خدانگهدار همگی.

جلسه پس از بیش از ۴ ساعت، در ساعت ۱۷:۱۵ به پایان رسید؛

با تشکر از همراهی همه عزیزان

شورای هماهنگی شبکه تشکل‌های مردم‌نهاد محیط زیست و منابع طبیعی کشور

۳۰ فروردین ۱۴۰۱